

הסתדרות עובדי הבניין והעץ

הסתדרות הבניין בתנופה חדשה

לאחר חמש שנים של עשייה נמרצת וחסרת פשרות, ענף הבניין שונה כמעט לחלוטין. היום, בזכות הסכם קיבוצי ענפי חדש ומתקדם, המציב סטנדרטים גבוהים ברמה הבינלאומית - כל עובד בניין בישראל מתחיל את עבודתו עם שכר מינימום הגבוה במשק ונהנה מהטבות סוציאליות בתנאים מועדפים, מתלוש שכר אחיד וברור, מפעילות רווחה שוקקת לו ולמשפחתו ומהזדמנויות קידום שמבטיחות שכר גבוה וביטחון תעסוקתי לטווח הרחוק.

ענף הבניין הישראלי של 2014 מציג לעולם חדשנות, יצירתיות, שיפור מתמיד ועתיד מבטיח.

תוכן עניינים

4 עושים סדר בענף - ראיון עם יו"ר ההסתדרות החדשה אבי ניסנקורן

6 ממשיכים לרוץ ולהשתפר - יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ מסכם 5 שנות עשייה

10 המהפיכה שהביא האיגוד המקצועי לענף הבניין

12 פועלים ללא לאות למען הבטיחות

14 התחדשות העבודה העברית בענף הבניין

16 השתלמויות מקצועיות לעובדים בענפי הבניין והעץ

18 השקעה ברווחת עובדי ענף הבניין

20 האיגוד המקצועי על המפה העולמית

- 22 עובדים זרים - שווים בין שווים
- 23 פועלים למען קידום העובדים הפלסטינים
- 24 הגמלאים - חלק מסדר היום של האיגוד המקצועי
- 25 מקום של כבוד בכנסי המעסיקים בענף הבניין
- 26 תלוש שכר אחיד - שקיפות בתנאי ההעסקה
- 27 המאבק על פרנסתם של עובדי מחצבת הר דרגות
- 28 המאבק שהציל את 400 עובדי פניציה
- 30 חותמים על הסכמים ומשפרים תנאי העסקה

הסתדרות עובדי הבניין והעץ

הועידה ה-13

עורך אחראי: יצחק מויאל

מערכת

עורכת ראשית: שירלי גולן

עורכת משנה: נטע וייג-מלכא

מוציא לאור: הוצאת מיל

www.mil-media.co.il

טלפון: 09-9545519

רח' כיבוש העבודה 13,

הרצליה 46322

עריכה גרפית: ניר טוביס

טלפון: 054-3172725

tubisin@gmail.com

בשער (מימין): יצחק מויאל ואבי ניסנקורן. צילום ועיבוד תמונות: סטודיו CHARISMA PIXEL

עושים סדר בענף

ההסתדרות החדשה מקדישה תשומת לב מיוחדת לענף הבניין והעץ: הסכם ענפי המעגן את זכויות העובדים, שיפור מתמיד בתנאים, הכשרות מקצועיות ודאגה לנושא הבטיחות. "אני מעריך שמגמת השיפור תימשך גם בהסכם השכר הבא והדבר יתרום הן להגברת האטרקטיביות של הענף והן לצמצום פערים במשק", מביטח ניסנקורן

גם כלפי הממשלה."

שאלה לסיום. מהם הדגלים המרכזיים שאתה מתכנן להוביל כיו"ר ההסתדרות?

"מלבד המשך חיזוק מעמדה של ההסתדרות בתחומי האיגוד המקצועי, בכוונתי להעמיק ולחזק את פעילות ההסתדרות כתנועה חברתית משמעותית למען צמצום העוני, הפערים החברתיים ואי-השוויון במשק – סוגיות קריטיות לגורלה של החברה הישראלית. הפעילות האידיאולוגית חברתית נועדה להשלים את הפעילות המבורכת של ההסתדרות בתחום האיגוד המקצועי – פעילות שאין לי ספק שהולכת ומשנה את פני המשק הישראלי גם דרך מגמת ההתארגנות ההולכת וגוברת וגם דרך הסכמים ענפיים וצווי הרחבה. בתחומים אלו ההסתדרות תמשיך את תנופת העשייה, לרבות באמצעות התאגדויות בענפים שאינם מורגלים בעבודה מאורגנת."

פעולה בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים. נדרשים מימון ומעורבות ממשלתית, שבלעדיהם קשה להתקדם בתחום עתיר תשומות שכזה. חשוב גם כי מעסיקים יעודדו עובדים לרכוש השכלה מקצועית, לפתחם ולקדםם.

אני מאמין שבפעולה משותפת ניתן יהיה להחיות ולהגדיל את מערך ההכשרה המקצועית, תוך התמקדות מיוחדת בענפי הבניין, המלונאות והתעשייה. לאחרונה, נחתם הסכם של ההסתדרות, הממשלה והתאחדות בוני הארץ, על פיו יוקצו 90 מיליון ש"ח להכשרת ישראלים לעבודה בענף הבניין. אני מקווה שהסכם זה הוא תחילתו של שינוי מגמה.

בהקשר זה יש לציין לטובה את הפעילות של "קרון מעגלים", המאפשרת לעובדים במקצועות שוחקים, כגון ענף הבניין, לבצע הסבה מקצועית והכשרות שמטרתן להפחית שחיקה."

בענף הבניין מתרחשות הכי הרבה תאונות עבודה. מה צריך לקרות כדי לצמצם את התופעה? מה פעילות ההסתדרות בנושא ומה תכניתה לעתיד?

"אין ספק שהתמודדות עם בעיית תאונות העבודה היא מטלה בעלת חשיבות לאומית. בתחום זה נדרשת אכיפה נחושה של תקנות הבטיחות באתרי בנייה, אספקת ציוד מיגון על ידי מעסיקים וככלל, הגברת המודעות לסוגייה בקרב עובדים. אכיפה חיצונית של המדינה אינה יכולה לבוא במקום מודעות ואכיפה פנימית. בתחום זה חשוב לבצע השתלמויות, פרסומים ותדריכים מסודרים במקומות העבודה. ראוי לציין לשבח את פעילות ההסתדרות עובדי הבניין והעץ, המקיימת הסברת בטיחות באתרי בנייה שונים וסמינרים רבים בהם משתתפים למעלה מאלף חמש מאות עובדים בשנה. יש להמשיך לקדם את הטיפול בסוגיה וחשוב להפנות את הדרישה לפעולה עקבית ונחושה

מהי המדיניות הנכונה בעיניך להתמודדות ההסתדרות עם אתגרי ענף הבניין?

"ההסכם הקיבוצי בענף הבניין נותן מענה לרבים מהמאפיינים הייחודיים של ענף זה, בו קיימת תחלופה גבוהה של עובדים, המרבים לעבור בין קבלנים שונים. הסכמים קיבוציים בענף הבניין קיימים מאז 1968, ואחת הבשורות המרכזיות של ההסכם הענפי שנחתם ב-2010, היא בכך שהוא עשה סדר, בא במקום מגוון הסכמים שנבנו "טלאי על טלאי" והגביר את יכולתם של העובדים להבין ולהיות מודעים לזכויותיהם.

בהסכם זה הושג שיפור תנאים משמעותי, אשר יוכל לתרום להשתלבות ישראלים בענף, תוך הקפדה על שמירת יחס שוויוני והוגן לכלל עובדי הבניין – ישראלים, פלסטינים וזרים. בין התנאים החדשים: שכר מינימום ענפי של 5,000 ש"ח, תוספת שכר של 6% שנפרשה על פני 3 שנים, פנסיה מהיום הראשון, קרן השתלמות (גם לעובדים בדרגים הנמוכים יותר, החל מוותק של 3 שנים), צבירת ותק ברמה ענפית, ימי חופשה והבראה משופרים, כללים ברורים לקידום בדרגות, השתתפות מעסיק בהשתלמויות, שי לחג ועוד.

אני מעריך שמגמת השיפור תימשך גם בהסכם השכר הבא, תגביר את האטרקטיביות של הענף ותתרום לצמצום פערים במשק."

בשנים האחרונות ניכרת היחלשות של מערך ההכשרה המקצועית בישראל. מה צריך לעשות כדי להחיות מערך חשוב זה?

"הכשרה מקצועית היא נדבך חשוב במשק ובמערכת הביטחון הסוציאלי. אדם שאינו מצליח למצוא עבודה צריך לקבל את הכלים לבצע הסבה מקצועית שתיתן לו עתיד ועצמאות כלכלית. זה הפיתרון הטוב ביותר גם למעסיקים שיקבלו עובדים מיומנים יותר וגם לממשלה, שתידרש לשלם פחות קצבאות. עם זאת, בפועל מערך ההכשרה המקצועית בישראל הולך ונשחק ובעניין זה נדרש שיתוף

ראוי לציין לשבח את פעילות הסתדרות עובדי הבניין והעץ, המקיימת הסברת בטיחות באתרי בנייה שונים וסמינרים רבים בהם משתתפים למעלה מאלף חמש מאות עובדים בשנה. יש להמשיך לקדם את הטיפול בסוגיה וחשוב להפנות את הדרישה לפעולה עקבית ונחושה גם כלפי הממשלה

ממשיכים לרוץ, לבנות ולשפר

"עשינו היסטוריה. ביצענו בענף הבניין הישראלי רפורמות פורצות דרך המציגות לעולם ענף חדשני, מתקדם וכדאי עבור העובדים שבו. אבל, זו ריצת מרתון ואנחנו רק בעיצומה. הדרך לפנינו מציבה עוד יעדים רבים ואתגרים חשובים", כך מסכם יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ, את חמש השנים האחרונות ומסתכל קדימה אל העשייה בשנים הבאות.

בין התוכניות שעל הפרק: המשך שיפור תנאי השכר לעובדי כל המגזרים, בניית מסלול אקדמי למנהלי עבודה, הגברה נוספת של הפעילות בתחום הבטיחות והקמת ועדות פריטטיות מרחביות להענקת ייעוץ משפטי לעובדים.

"אני נחוש להפסיק את הדלת המסתובבת של עובדים ארעיים בענף. אנו נבצע את המירב, על מנת להטמיע מסלול עבודה מסודר ככל שניתן, הוגן וראוי המאפשר לעובדים ליהנות מאופק מקצועי נרחב ומביטחון תעסוקתי מכובד"

ללא ספק, כאשר בוחנים היום את ענף הבניין ואת מעמד עובדיו, מבינים שחלה מהפכה אמיתית בישראל, מהפכה אשר השפעותיה מגיעות עד מעבר לים.

- הסכם קיבוצי ענפי שמאפשר לעובדים ליהנות משכר המינימום הגבוה במשק ומתנאים סוציאליים מועדפים כמו פנסיה וקרן השתלמות מהיום הראשון. כל זאת, באופן שוויוני לכל עובד בניין: ישראלי, זר ופולסטיני.

- הצטרפות של קרוב ל-16 אלף עובדים ישראליים לענף הבניה ב-5 השנים האחרונות, זאת על פי הנתונים הרשמיים של משרד השיכון.

- אישור של הממשלה בסך 90 מיליון שקל עבור הטמעת מיזם "בונים ישראלים", המאפשר להגדיל את כוח האדם הישראלי בענף ולעודד עבודה עברית בתנאים מתקדמים ובסביבת עבודה מתחדשת, המבוססת על ביטחון תעסוקתי והזדמנויות קידום.

- פעילות רווחה ענפה ומשגשגת הכוללת, לראשונה, בענף הבניין ימי כיף מפנקים, שלל אירועי גיבוש חברתיים והשתלמויות מקצועיות איכותיות ביותר, המשלבות בין פנאי ובין ידע חיוני.

- הרחבת הפעילות בנושא בטיחות בעבודה במסגרת הדרכות, השתלמויות, תרגולים והרצאות. כמו כן, פרסום של נספח בטיחות כללי וחלוקתו לעובדים, במטרה להסביר את כל המידע הדרוש לצורך עבודה בטוחה באתרי בנייה ולחזק אחריות אישית לנושא.

לא מעט אתגרים הוצבו בראשית הקדנציה, לפני חמש שנים. באיזה הישג אתה גאה במיוחד?

"אין הישג אחד, כי כל ההישגים קשורים זה בזה. בראש וראשונה, רצינו להסדיר את הענף, לבנות הסכם קיבוצי שמתאים למציאות הכלכלית העכשווית ומכבד את עובדיו. כמו כן,

להמשך יישומו של מיזם בונים ישראלים.

"נכון. זהו ללא ספק אחד ההישגים המשמעותיים שלנו. לאחר שנה וחצי של מאבק, הגענו להבנות עם משרדי האוצר והכלכלה לגבי מימון של כ-90 מיליון ש"ח, אשר יסייע לקלוט כ-2,000 עובדים ישראליים חדשים בענף הבנייה. כך נשיג את המטרה העיקרית שלנו: שילוב יותר ויותר ישראלים בענף הבנייה, ללא תלות באישורי מכסות עובדים זרים - מה שישפיע על עידוד התעסוקה במשק בכלל ועל קצב הבינוי בענף בפרט. ההסכם הזה הוא ההוכחה להערכה

הטמענו תוכנית הכשרה מובנית, קלטנו יותר עובדים ישראליים והעמקנו בפעילויות רווחה. כל המאמצים שלנו מכוונים לשינוי תדמית ענף הבניין, אשר היום מסמל לא רק חדשנות טכנולוגית וקידמה, אלא גם ביטחון תעסוקתי לעובדיו."

ואם מדברים על הישגים, אי אפשר שלא להזכיר הישג מרכזי של החודשים האחרונים

- במקביל לאישור הממשלה להגדיל את מספר העובדים הזרים בענף ל-15,000 עד לחודש יולי 2019 - סיימתם משא ומתן מוצלח שהביא לאישור 90 מיליון שקל

הגדולה הקיימת לפיילוט שהובלנו – "בונים ישראלים".

ומה יקבלו העובדים שייקלטו במסגרת תוכנית זו?

"הם יזכו להכשרה מקצועית, למסלול קידום מובנה ובעיקר, בזכות להתפרנס בכבוד כבר מהיום הראשון. הם יתחילו עם שכר המינימום הגבוה במשק שעומד על 5,000 ש"ח ותהיה להם הזדמנות להגדיל את שכרם כבר בחצי השנה הראשונה. בהתאם לכך, החל מהחודש השישי להעסקתם ירוויחו לפחות 9,000 ש"ח. בנוסף, יהנו כבר מיום העבודה הראשון מהטבות סוציאליות כמו פנסיה, הבראה וקרן השתלמות. זוהי בשורה ענקית לענף הבניין ולמשק הישראלי. ההסכם הזה יאפשר תנאים טובים למבקשים לעבוד בענף הבניין, שכר הולם ואופק ממשי לקידום. אין אחר ורע לתנאי ההעסקה בענף הבניין לעומת ענפים אחרים. מבנה הקורס יותאם למציאות הנוכחית בענף, כך שכל בוגריו ייקלטו באופן ודאי במקומות עבודה רלוונטיים".

הטבות אלה שצינת הן רק חלק מההטבות המעוגנות בהסכם הקיבוצי פורץ הדרך שקיבל צו הרחבה ב-2010. האם מהלך משמעותי זה אכן יאפשר להציג את ענף הבניין עבור צעירים ישראלים כאלטרנטיבה אמיתית מול תעשיית ההיי-טק?

"ההסכם הזה שהוא הסכם שוויוני הכולל גם עובדים זרים וגם עובדים פלסטינים נולד מתוך מטרה לארגן את ענף הבניין ולהבטיח לעובדים ולמעסיקים קביעות לאורך זמן. במשך שנים הענף היה ידוע בחוסר יציבות, עובדים ישראלים שנקלטו פרשו לאחר זמן מה, בגלל שעבדו עבודה מאד קשה ללא תנאי שכר ראויים. רצינו לשנות את המציאות, לתת לעובדים סיבות טובות להישאר בענף ולהתפתח בו. לכן, אנחנו מציעים שכר מינימום גבוה, הטבות סוציאליות בתנאים מועדפים, מסלול קידום, השתלמויות מקצועיות ופעילות רווחה עניפה. חשוב לזכור שהיום ענף הבניין שינה את מאפייניו. הקדמה הטכנולוגית חדרה גם לכאן והיא משוועת לידיים מקצועיות שיידעו לשלוט היטב במכשור המשוכלל. שכנענו את ארגון המעסיקים ואת הממשלה לתמוך בשיפור התנאים, כי המשק כולו יינה מגויס נרחב של עובדים ישראלים מיומנים ואיכותיים בענף".

הומלאכה עדיין מרובה. מהן התוכניות שמציבה לעצמה הסתדרות עובדי הבניין והעץ לשנים הקרובות?

"יש עדיין עוד הרבה מה לעשות בכל הנוגע לשיפור תנאי שכר ואפשרויות קידום במקומות העבודה, כולל שיפור תנאי העבודה של העובדים הזרים והפלסטינים. מעמד העובדים הזרים בענף הבניין בארץ טוב בהרבה ממעמדם במדינות אחרות. אנחנו מתכוונים להמשיך לפעול למענם, לשמש עבורם כתובת ולסייע ככל הניתן בהיקלטות במקומות העבודה ובשמירה על זכויותיהם. ההסכם השוויוני שחתמנו עליו הוא דוגמה מופת בעולם ובאמצעותו נעמיק את הקשר עם ארגוני

ופלסטינים – עשוי לפתור את חילוקי הדעות ולמנוע את הגעתם לתביעות בבתי משפט.

בנוסף, אנחנו מתכוונים לבנות תוכנית מסודרת לעידוד גיוס עובדים חברי הסתדרות והטמעה נרחבת של ההסכם. אנחנו נכין חוברות מידע אישיות לכל עובד לפי הסטטוס שלו, כדי שיכיר במכלול זכויותיו וחובותיו. כמו כן, נמשיך וניאבק בחברות כוח האדם, אשר מעסיקות עובדים ללא תנאים וזכויות.

מבחינת בטיחות – הדגש על הנושא יורחב ויחזק על ידי שילוב פתרונות חדשים להפחתת תאונות עבודה והפעלת לחץ על גורמים בממשלה לתמוך ולסייע לקידום חשיבות היבט זה במקומות עבודה.

ואם כבר עסקינן בקשר עם משרדי הממשלה – אנחנו מתכוונים להמשיך ולטפח את השיתוף עם משרד הכלכלה בכל הנוגע להכשרות, השתלמויות ופעילות בתחום הבטיחות. עם מנהל האוכלוסין בכל הנוגע לטיפול בעובדים זרים ופלסטינים וכן, עם משרד האוצר בכל הקשור לתקציבים וקידום ענף הבניין כעבודה מועדפת לצעירים. אני שואף

העובדים מעבר לים. קשר זה התפתח בשנים האחרונות וההפריה ההדדית שהוא מאפשר מביאה ללמידה מעמיקה, לתובנות ולמטרות חדשות בפיתוח הענף המקומי.

כמו כן, אנחנו מעוניינים לבנות מסלול אקדמי עבור מנהלי עבודה, מנהלי פרויקטים ובעלי תפקידי מפתח בענף ולהקים מועדון מנהלי עבודה שיאפשר לחבריו ליהנות מהטבות מיוחדות.

להגיע לכלל עובדי הענף המפוזרים בין אלפי מקומות עבודה זהו אתגר לא פשוט, אבל אנחנו בהחלט משקיעים ונמשיך להשקיע מאמצים בפיתוח הקשר הבלתי אמצעי עם אלפי העובדים. לשם כך, ננצל את יתרונות המדיה ונחשוף בכל הזדמנות את החידושים בענף, במטרה שכל עובד יכיר בזכויותיו וידע לדרוש את המגיע לו.

ואם הוא חושש שזכויותיו מופרות, אנחנו הכתובת. בתוך כך, בשנים הבאות נפעל להרחבת הייעוץ המשפטי ולצמצום תביעות נגד מעסיקים באמצעות הקמת ועדות פריטטיות מרחביות, אשר יוכלו לתת מענה ראוי ליותר פניות בפחות זמן. ייעוץ משפטי זה, אשר ניתן לכלל העובדים – ישראלים, זרים

לכך, שתדמית הענף שכבר החלה להשתנות תלך ותשתפר מאד, גם בעיני הציבור וגם בעיני הממשלה.

מבחינת **רווחה** – יצרנו שינוי משמעותי בנושא זה, אבל יש עוד הרבה רעיונות להגשים למען העובדים ובני משפחותיהם. פעילויות רווחה תורמות לאטרקטיביות של הענף ולמוטיבציה גבוהה בקרב העובדים. כדי להמשיך לקדם עשייה אינטנסיבית בנושא, אנו זקוקים לתקציבים מאד גדולים ולשיתוף פורה עם התאחדות בוני הארץ. **חיזוק הקשר עם ארגון המעסיקים** הוא תמיד יעד עבורנו. יש לנו אינטרס משותף ואנו נמשיך ונטפח קשר זה.

מבחינת **הקשר עם הגמלאים** – נפעל להעמקת הקשר הבלתי אמצעי עם גמלאי הענף, אנשים יקרים ומסורים שבנו את הארץ. נמשיך לשתף אותם ולערוך עבורם פעילויות הערכה והוקרה."

השינויים שנעשו ועוד ייעשו בהמשך הם חלק בלתי נפרד משינוי מהותי שעברה ההסתדרות החדשה. כיצד שינוי זה משפיע על החברה הישראלית?

"במהלך כהונתו של עופר עיני כיו"ר ההסתדרות, הוטמעה מערכת הקוראת לביסוס יחסי עבודה וקשרי גומלין ובכך, כל ההתייחסות לעבודה מאורגנת בישראל השתנתה. הפעילות שהוביל האו"ם, כי עובד שמשתכר בכבוד יכול לחיות בכבוד ולתכנן עתיד ראוי לו ולמשפחתו. הרפורמות שבוצעו במשק בנושא פנסיית חובה, ההסכמים הקיבוציים השונים והטיפול הספציפי בענפי המשק יצרו הבנות חדשות בקרב הציבור הישראלי: כדי לוודא שהזכויות בשוק העבודה נשמרות, צריך להצטרף להסתדרות.

במקביל, המצב החברתי השתנה: השפעות הקפיטליזם והכפר הגלובלי יצרו פערים חברתיים שלא מתקבלים על הדעת, מה שהוביל למחאה חברתית של קיץ 2011. מחירי הדיור הלכו ועלו, השכר לא עודכן, נוצלו אלפי עובדים שהועסקו בתנאים לא נאותים ובקושי הרוויחו שכר מינימום. העוני הלך וגדל, התרחב לכל שכבות האוכלוסייה. הגענו למצב בו שני בעלי משפחה עובדים ולא מצליחים לגמור את החודש. בשנים אלה ננקטו הישגים משמעותיים במגזר הציבורי, מעל 400,000 עובדים הצטרפו להסתדרות ולאחרונה אנו רואים כי הצלחות אלה חללו גם למגזר הפרטי, עם הצטרפות מקומות חדשים מתחומי הביטוח, התקשורת, ספורט, היי טק, תעופה, ים וחברות בינלאומיות."

ולאור הצגת תוכניות הסתדרות עובדי הבניין והעץ לשנים הקרובות, איפה אתה רואה את ענף הבניין בעוד חמש שנים?

"ענף הבניין ימשיך להיות הקטר שמוביל את המשק ותורם לצמיחתו. ריבוי הפרויקטים שמיעדות תוכניות הממשלה יאיצו את ההתפתחויות בענף הן מבחינת המכשור הטכנולוגי, הן מבחינת התעניינות המשקיעים מחו"ל והם מבחינת יצירת מקומות עבודה

הבניין ימשיך להיות הנושא המרכזי על סדר היום החברתי-תקשורתי."

כיצד כוללת תוכנית העבודה את הענפים הנוספים שתחת אחריותך – ענף העץ, המחצבות ותעשיית האבן?

"בשנים האחרונות, בד בבד עם הצלחתנו להעלות את ענף הבניין על המסלול הנכון

חדשים, שידרשו קליטה מוגברת של עובדים והכשרתם בהתאם לתפעול הטכנולוגי הנדרש. בין הפרויקטים הלאומיים המרכזיים, אשר מיועדים לתקופה הקרובה: הקמת קו רכבת לאילת, פיתוח תשתיות בכביש שש, הקמת עיר הבה"דים והרחבת כביש 531. כמו כן, יוגדל קצב הבנייה לזוגות צעירים, במטרה לצמצם את המחסור בדור. אין לי ספק, תחום ענף

העובדים תנאים, זכויות ושכר וכן, להקים קרן הווחה משגשגת שתעניק הטבות ותגמולים. אנו נפעל להשגת הסכמים קיבוציים מפעליים בתעשיות הגדולות של ענף העץ, המעסיקות למעלה מ-50 עובדים, במטרה להסדיר יחסי עבודה ותנאי שכר, בדיוק כפי שקיים ברגבה ובתעשיית האבן והמחצבות – נפעל לשילוב הסכמים חדשים כפי שקיים באבן וסיד. לצורך למידה מעמיקה ויסודית של ענפים אלה ובמטרה למצוא את הפתרונות היעילים ביותר, מיניתי את עופרה ציון למזכירת חטיבה ארצית של ענף העץ. ציון מביאה עימה לתפקיד רקע מקצועי וניסיון עשיר כמזכירת חטיבה ארצית באיגוד עובדי התחבורה. במסגרת תפקיד זה טיפלה בהסכמים קיבוציים רבים בחברות התעופה.”

ולהערכתך, לאחר שתבצע עבודה יסודית זו, אכן ניתן יהיה לקצור הישגים בענף העץ, כפי שקרה בענף הבניין?

“לפינו עבודה רבה וקשה, הרי מדובר בתעשיות שמשמשות במשק כתחומים כלכליים נלווים ומשניים. בענף הבניין היה יותר קל לרתום את מקבלי ההחלטות, כי בכל זאת מדובר בקטר של המשק שמשפיע על התפתחותו. אבל, אני אופטימי. גם על ענף הבניין, היו כאלה שאמרו שיהיה קשה לחולל שינוי והצלחנו.

בחמש השנים הבאות ניתן דגש על נושא זה ואסייע בכל הדרוש למזכירת החטיבה הארצית של ענף העץ להצליח בתפקידה, כך שגם ענף העץ, המחצבות ותעשיית האבן יעלו על המסלול הנכון של הצלחה ופריחה כלכלית.”

אני מאמין שלפני שמתחילים להסדיר תעשיות אלה, יש ללמוד אותן היטב, על מאפייניהן, המדיניות וההסכמים הקיימים, תחזיות עתידיות של השוק וכו’.

אני שואף, במהלך חמש השנים הבאות, להביא את ענף העץ למקום ראוי בדיוק כמו שקורה בענף הבניין וביחד עם התאחדות בעלי המלאכה לחתום על הסכם ענפי שישדרג עבור

של התפתחות, התחדשות ושינוי תדמיתי משמעותי, הקדשנו חלק מהפעילות גם ללמידת תחומים אלו. התחרות הגדולה שמאפיינת את ענף העץ לצד יבוא מקביל ומחסור עצום בכוח אדם צעיר ומיומן מקשים מאוד על פריחת הנגריות המקומיות ומגבילים את אפשרויות פרנסתן. במצב כזה מאוד לא פשוט לחולל שינוי ענפי, אך ודאי שמאתגר.

האיגוד המקצועי - הישגים שהובילו למהפכה בענף הבניין

בשנת 2010, עם החתימה על ההסכם הקיבוצי הענפי, חל שינוי מקיף ומשמעותי בתנאי עובדי הבניין בארץ. שינוי זה היה רק סנונית ראשונה של רפורמות חדשות המיטיבות, מסדירות ומשפרות את תנאי העבודה וההכשרה המקצועית של עובדים ומנהלים בענף. יותר מכך - השינויים שמטמיע האיגוד המקצועי בשנים האחרונות מבשרים על תדמית חדשה, מודרנית ומעודכנת לעבודת הבניין, אשר מושכת צעירים ישראלים רבים לראות כאן את העתיד הכלכלי שלהם

חתימה על הסכם קיבוצי בחברת אקרשטיין

חתימה על הסכם קיבוצי בתעשיות אבן וסיד

בד בבד עם התמורות שיצרה הקידמה הטכנולוגית באופייה של עבודת הבניין, הבין יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ, שגם תנאי העובדים זקוקים לשינוי רציני וכי במידה והמעסיקים הוצים יותר ידיים ישראליות, יש לנקוט במהלכים שיחוללו פריצות דרך משמעותיות.

"כיום, ענף הבניין, מבוסס בחלקו, על שיטות היי-טק", מסביר מויאל. "המיכון המתקדם, שיטות הבניה ורמות הגימור הרבה יותר מקצועיות ומדויקות מבעבר וגם זמני העבודה התקצרו. יחד עם זאת, מדובר עדיין בעבודה מאד קשה ובתנאים לא פשוטים, אשר במשך שנים מנעו מעובדים רבים לראות בעבודתם מקום קבוע, להתמיד ולהתפתח בו. הגענו למסקנה כי בדיוק בנושא זה צריכה להתרחש מהפכה כדי שדברים ישתנו. לכן, ההסכם הענפי שקיבל צו הרחבה ב-2010 וחל על כלל העוסקים בענף הבנייה - קבלנים, חברות בניה, קבלני תשתיות וצמ"ח וכן קבלני שיפוצים - מסדיר את תנאי השכר באופן שוויוני בין עובדים ישראלים, פלסטינים וזרים, מעלה את שכר המינימום לרמה גבוהה יותר משכר המינימום במשק, מאפשר לכל עובד ליהנות מתנאים סוציאליים מועדפים כבר מהיום הראשון - פנסיה מקיפה, קרן השתלמות, קופות גמל, הבראה - וכן, מציע מסלול קידום באמצעות עתודות ניהוליות".

עוד עולה מההסכם, כי בניגוד לעבר, ותק העובד ייקבע לפי ותק ענפי - כלומר, הדרגות יינתנו לעובד לפי מספר שנות העבודה שלו בענף ולא לפי מספר שנות העבודה אצל קבלן מסוים. כמו כן, ההסכם מסדיר את נושא חישוב ימי החופשה והפיצויים ומגדיר את מכסת השעות שכולל שבוע עבודה.

למעשה, סעיפי ההסכם החדש יצרו שינוי בהרכב השכר, אשר בעקבותיו נדרש לעשות סדר במבנה תלוש השכר על מנת שגם העובד וגם המעסיק יוכלו להבין היטב את הזכויות והחובות. מויאל: "ההסכמים הענפיים הקודמים נבנו טלאי על טלאי, היו קשים ליישום ויצרו אי הבנות.

חתימה על ההסכם הקיבוצי הענפי בענף הבניין המטרה שלנו היתה לבנות תלוש שכר אחיד, נכון, מדיק ותקין כדי שכולם – עובדים ומעסיקים – יידעו ויבינו משמעות כל סעיף וסעיף.”

משקיעים בפרסום ובחשיפה תקשורתית

לצד עיקרי ההסכם הענפי, מתמקד האיגוד המקצועי בשיפור ובעדכון הסכמים קיבוציים קיימים בחברות השונות, על מנת להסדיר ולשפר ככל שניתן את יחסי העבודה, תנאי השכר והפנסיה של עובדיהן. כמו כן, עם הצטרפות חברות בנייה נוספות לאיגוד המקצועי, פועלת ההסתדרות עובדי ענף הבניין והעץ ליצירת הסכמים חדשים מולן. “כיום, מחד, יותר חברות בניה מתאגדות בהסתדרות ומאידיך, יותר צעירים נחשפים לעבודת הבניין ומבינים שהדימוי שנקשר בה בעבר כבר לא רלוונטי לזמננו”, אומר מויאל. “חשוב לנו להגיע לכמה שיותר קהל צעיר, כמו חיילים משוחררים ולהציג בפניהם את השינויים בענף, הן בטכנולוגיות ובשיטות העבודה והן במעמד העובד, התנאים, הקידום, השכר והרווחה.”

את המטרה הזו מגשים האיגוד המקצועי באמצעות פעילות ענפה באמצעי התקשורת, עבודת יחסי ציבור, דיוור ישיר וכנסי הסברה. צעדים אלה מגבירים את המודעות בקרב הציבור לחידושים שבענף הבניין, ליכולות ולאפשרויות הכלכליות הטמונות בו. צעירים רבים מבינים שהתדמית השתנתה וניתן

לראות בענף זה מקום עבודה יציב והזדמנויות להתפתחות בעתיד.

ענף הבניין מציע 42 מקצועות, בהם ניתן להיקלט ולעבוד. אבל, כדי שהמעסיקים יוכלו לקבל כוח אדם מקצועי ואיכותי, יש להשקיע בהכשרה. ההסכם הקיבוצי הענפי סייע להסתדרות עובדי הבניין והעץ לפנות למשרד הכלכלה בבקשה לפתיחת מוסדות לימוד – מכללות בהן במשך שלושה חודשים עוברים התלמידים קורסים תיאורטיים ולימוד מעשי ולאחר מכן שלושה חודשים נוספים של סטאג'

בחברות הבנייה. “ענף הבניין פועל למען שיפור תנאים ורווחת עובד מצד אחד ולמען גיוס עוד ועוד עובדים מצד שני”, מדגיש מויאל. “מקבלי החלטות במדינה מבינים זאת, הם רואים את הסכמי העבודה במסגרתם אנו משפרים את תנאי ההעסקה של העובדים ומבינים כי ענף הבניין הוא מנוע הצמיחה הגדול של המשק. לכן, הם משתפים איתנו פעולה, יש לנו אוזן קשבת במסדרונות הכנסת ואנו מקבלים סיוע בכל הקשור להכשרת עובדים, במטרה לספק למעסיקים ידדים ישראליות מיומנות.”

פועלים ללא לאות למען הבטיחות

כבר מספר שנים היקף תאונות העבודה בענף הבניין מצוי במגמת עלייה. תוכנית העבודה של השנתיים האחרונות בהסתדרות עובדי הבניין והעץ מציבה את הבטיחות בענף כיעד ראשי ומרכזי בפעילות האיגוד, כשהשאיפה היא להגיע לאפס נפגעים. בקרוב יופץ נספח בטיחות לכלל העובדים, אשר יוצמד להסכם הקיבוצי הכללי ומטרתו להגביר את מודעות המעסיקים והעובדים לנושא הבטיחות באתרי הבנייה

חתימה על הסכם קיבוצי בנושא בטיחות, עם חברת סולל בונה. משמאל: מנכ"ל סולל בונה ירון קריסי

2012, נחתם הסכם כזה עם חברת סולל בונה מקבוצת שיכון ובינוי. מדובר בהסכם קיבוצי, אשר נועד לשפר את היכולת למנוע תאונות עבודה ולהטמיע תרבות של בטיחות בעבודה.

"נושא הבטיחות הוא חלק בלתי נפרד מתוכנית העבודה שלנו ומההסכם הקיבוצי", אומר מוויאל. "קיבלנו החלטה להעמיק ולהעצים את העשייה להגברת הבטיחות ולמניעת תאונות עבודה. בין הפעילויות שלנו: הכשרת אלפי עובדים בנושא של עבודה בגובה בהתאם לתקנת הבטיחות של עבודה בגובה ממרץ 2009. בכל השתלמות אנחנו מביאים ניידת בטיחות לתרגול העובדים, עורכים ימי עיון מיוחדים ומשלבים את הנושא גם בכנסים בתחומים אחרים. על אף שזה מאחריותו של המעסיק להנחות ולהכשיר את עובדיו, אנחנו רואים חשיבות גם לאחריות האישית של העובד לדעת לבקש, להתריע ולהיזהר. לכן, גיבשנו נספח בטיחות ארצי המפרט לגבי הדרכות, ציוד, סיכונים והדרך למניעתם. כל עובד ומעסיק יקבלו חוברת אישית שתלווה אותם יומיום בעבודה. אנו לא בוחלים באמצעים להרחבת המודעות וחשוב לנו להפיץ את המידע החיוני בין כל העובדים בשטח - ישראלים, זרים ופולסטינים. בטיחות היא עמוד התווך של כל פעילויותינו".

לצד הדרכות, הסתדרות עובדי הבניין והעץ מאמינה שבטיחות חייבת להיות כל הזמן בתודעת העובדים והמנהלים באתרי הבנייה. לפיכך, ניתן להבחין באתרים בכרזות המתרעות על סכנות שניצבות בסביבות העבודה וב-2012, שנת הבטיחות, חולקו אלפי חולצות לעובדים באתרי בנייה ובנגריות הנושאות את המוטו: "די לתאונות עבודה".

כאמור, בימים אלה, הדגש על שמירת הבטיחות בעבודה עולה מדרגה, עם פרסומו של נספח בטיחות ארצי לכלל עובדי הבניין - ישראלים, זרים ופולסטינים. מטרת נספח זה לחזק את האחריות האישית של כל עובד לבדוק ולוודא שנושא הבטיחות ברור ונהיר לו. שיידע איזה הכוונות הוא צריך לקבל, איזה הסברים, ציוד וכדומה.

עם כל המשאבים והאמצעים הכבירים שמשקיע האיגוד המקצועי במניעת תאונות באתרי הבנייה, מבינים בהסתדרות עובדי הבניין והעץ כי כדי שתהיה הטמעה נכונה של הרגלי עבודה בטוחים וזהירים, יש לרתום גם את המעסיקים לחיוביות ולעשייה שוטפת בנושא.

דוגמא בולטת לכך, היא החתימה על הסכמי בטיחות מיוחדים. לראשונה בענף, במהלך

בענף הבנייה והבנייה ההנדסית חלה עלייה של 44.5% במספר ההרוגים במחצית הראשונה של 2013 לעומת אותה תקופה שנה קודם לכן. בין הגורמים לתאונות: נפילה מגובה (הגורם המוביל), מכה מעצם נע, לכידה, התחשמלות ועוד.

ענף הבנייה נחשב בכל העולם לענף ברמת סיכון גבוהה. אתרי הבנייה כוללים כלי הרמה, מנופים ומכשירים כבדים בעלי משקל רב ומסכני חיים. סביבת העבודה משתנה וחלק מאנשי המקצוע אינם עובדים באתרים באופן קבוע, כך שלא תמיד מכירים את הסיכונים הייחודיים לאתר הספציפי. בנוסף, חוסר הקפדה על ציוד תקני או חוסר שימוש בציוד מגן אישי עלולים גם הם להוביל לתאונות ונפגעים.

על מנת לחדד את הנושא בפני מנהלי עבודה ועובדים באתרי הבנייה, עורכת הסתדרות עובדי הבניין והעץ בשיתוף המוסד לבטיחות ולגיהות במשך השנה הסברה ענפה בנושא בטיחות במסגרת ההשתלמויות המקצועיות לעובדי הבניין.

במסגרת זו, המשתלמים עוברים הדרכת בטיחות באמצעות ניידות הדרכה ותרגול עצמי הכוללות עמודות מולטימדיה עם מסכי מגע בשפות השונות: עברית, ערבית, סינית, רוסית, בולגרית ועוד.

כמו כן, העובדים מקבלים הרצאות והדרכות מנציגי המוסד לבטיחות ולגיהות. "מבחינתנו, שמירה על בטיחות בעבודה היא שמירה על חיי אדם ודאגה למשפחתו. פגיעה של עובד היא חורבן של בית ונעשה הכל כדי למנוע זאת", מדגיש יצחק מוויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ.

בטיחות כיעד ראשון במעלה - לעובדים ולמעסיקים

כדי לשמור על תחזוקה שוטפת של רמת הבטיחות באתר, המוסד לבטיחות ולגיהות מחלק חוברות המשמשות את מנהלי העבודה לצורך רישום פעילויות בנושאי בטיחות, תוך הקפדה על אופן הפעלת הציוד ותקינותו.

מעגלים - הקרן למען בעלי מקצועות שוחקים

כשהעובדים שלך מקבלים שדרוג מקצועי במימון המדינה, והארגון שלך צומח בזכות עובדים מרוצים, טובים ויעילים יותר, זו כלכלה חברתית!

מהו מקצוע שוחק?

מקצוע ייחשב כמקצוע שוחק אם מתקיימים לגביו לפחות שניים מהמאפיינים הבאים:

- עבודה הכרוכה בסחיבת משאות כבדים באופן ממושך
- עבודה הדורשת עמידה ממושכת
- עבודה פיזית בתנאי אקלים קשים
- עבודה בסביבת רעש ושחיקה הגורמת לירידה בשמיעה
- עבודה בתנאי חום ורטיבות, ללא קשר למזג האוויר
- עבודה בתנאי קור, ללא קשר למזג האוויר
- עבודה בסביבת חומרים מסוכנים
- עבודה בסביבת ריחות קשים
- נהגים ומפעילי צמ"ה הנדרשים לנסיעות ממושכות
- עבודה בסיכון בטיחותי גבוה
- עבודה במשמרות קבועות לאורך זמן, ולפחות 4 משמרות ערב/לילה בחודש
- עובד עם שחיקה על בסיס קביעה רפואית של ועדה של המוסד לביטוח לאומי

בדוק עכשיו אם עובדיך זכאים להטבות המיוחדות שאנו מציעים וכך תספיק ליהנות מתקציב הקרן עוד השנה

מי אנחנו

"מעגלים" הינה קרן במימון המדינה שהוקמה לטובת עובדים בני 50+ שעוסקים במקצועות שוחקים מעל 7 שנים במצטבר, או 20 שנות ותק ללא הגבלת גיל. עובדים אשר חלקם ודאי חשים שחיקה, יכולים לעבור מסלול הכשרה, שדרוג, או הסבה במימון מלא של הקרן. המעסיק יהנה מעובד מרוצה יותר, מקצועי יותר ועם תפוקה גבוהה יותר.

מסלולים

קרן "מעגלים" מציעה 2 מסלולים מרכזיים, הפועלים בתיאום מלא עם המעסיק, על מנת להבטיח שיתוף פעולה פורה בין ההנהלה לעובדים לטובת צמיחתו של הארגון.

מסלול קידום ושדרוג עובדים

במסלול זה הקרן תממן באופן מלא מסלול הכשרה, שדרוג או הסבה מקצועית לעובדים. בנוסף, עובדים העונים על הקריטריונים של הקרן יוכלו לקבל דמי קיום במהלך תקופת הלימודים.

מסלול פרישה מוקדמת

במסלול זה הקרן מעניקה לעובדים עד שנתיים לפני גיל הפנסיה, דמי קיום, המאפשרים להם פרישה מוקדמת מהקבוע בחוק. מסלול זה מיועד לתת מענה במקרים בהם עובד נמנע מלצאת לפנסיה מוקדמת בשל שיקולים כלכליים, וכתוצאה מכך עלולות להיפגע בריאותו ותפוקתו.

כדי להשתלב בפעילות הקרן וליהנות מההטבות הייחודיות שאנו

מציעים עוד השנה, צרו איתנו קשר בטלפון 1-800-071-144

או בקרו באתרנו www.magalim.org.il

התחדשות העבודה העברית בענף הבניין

מאז תחילת מימושו של מיזם "בונים ישראלים" במרץ 2009, למעלה מ-60 אחוז מבוגרי הקורסים נקלטו בחברות הבנייה וממשיכים להתקדם בענף. לאחר מאבק ממושך של הסתדרות עובדי הבניין והעץ, אישר משרד האוצר מימון של כ-90 מיליון ש"ח להמשך פעילות המיזם. כל המיזמים שנוסו שנים קודם לכן להביא ישראלים ולהשאירם בענף נחלו כישלון, אבל היום בעקבות שינויים רבים שעובר ענף הבניין, הן תדמיתית והן מבחינת תנאי השכר ואפשרויות קידום, יותר ויותר צעירים, מצד אחד, וחברות בנייה, מצד שני, מגלים עניין ומשתלבים במיזם

בתקופה האחרונה שיעור המועסקים הישראלים בענף הבניין הולך וגדל, הודות להשקעת מאמצים כבירים של הסתדרות עובדי הבניין והעץ, התאחדות בוני הארץ והקן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה למען עידוד עבודה עברית. מיזם "בונים ישראלים" נבנה במיוחד לשם מטרה זו, שיש בה גם היבט ציוני וגם היבט מעשי – שהשוק לא יהיה תלוי רק באישור מכסות עובדים זרים ובמצב ביטחוני הפכפך, המשפיע על נוכחותם או מחסורם של עובדים זרים ופלסטינים. כיום, לאחר 17 קורסים של שילדאים ושני קורסים של מנהלי עבודה, ברור הוא כי פיילוט המיזם הוכתר כהצלחה.

הצלחה זו מקבלת בחודשים האחרונים משמעות מיוחדת עם אישור תקציבי של משרדי האוצר והכלכלה, למימון בסך 90 מיליון ש"ח במטרה לקלוט כ-2,000 עובדים ישראלים חדשים בענף הבנייה. לפי תוכנית זו, העובדים שייקלטו דרך "בונים ישראלים" יזכו להכשרה מקצועית, למסלול קידום מובנה ובעיקר, בתנאי שכר משופרים ובהטבות סוציאליות. השכר ההתחלתי יהיה שכר המינימום הגבוה במשק שעומד על 5,000 ש"ח אך החל מהחודש 9,000 השישי להעסקתם יוכלו להרוויח לפחות 9,000 ש"ח.

מיזם "בונים ישראלים" הינו פרי שיתוף פעולה בין הקן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה, הסתדרות עובדי הבניין והעץ, התאחדות בוני הארץ, משרד הכלכלה, משרד האוצר וכן, משרד הביטחון, אשר מקנה הטבות לחיילים משוחררים ולדורשי עבודה, המעוניינים להשתלב במיזם.

המצטרפים פונים בעקבות פרסומים בעיתונים, בלשכות התעסוקה ובלשכה להכוונת חיילים משוחררים. איתור מועמדים מתבצע בכמה שלבים: ראיון טלפוני, ראיון אישי פנים מול פנים, אבחון וראיון בוועדת קבלה במכללה. לפני פתיחת כל קורס, הסתדרות עובדי הבניין והעץ בשיתוף הקן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה מעבירים כנס במכללות, אליו מגיעים כל הגורמים הרלוונטיים.

פעילות הפרסום וההסברה המקיפה כוללת

עובדי הבניין והעץ. "המיזם הזה ללא ספק הצליח והוכיח כי ישראלים מוכנים לעבוד, אבל חייבים לאפשר להם מסלול הכשרה מסודר ומאורגן של למידה, צבירת ניסיון וקידום".

המסלול עליו מדבר מויאל הוא בעצם היתרון הגדול שמעניק מיזם "בונים ישראלים" לצעירים שרוצים להתפתח בענף. מעבר לכך שמובטח לשלב את בוגרי הקורסים בחברות הבנייה הקרובות לאיזור מגוריהם, עובדים שנקלטים בחברות דרך המיזם יכולים להתקדם למשרת מנהל עבודה בתום שלוש וחצי שנים. זאת, לעומת עובדים שלא מן המיזם, אשר מחכים חמש שנים לקידום.

ההתקדמות נעשית בשלבים, כאשר בתום שנה של עבודה אצל קבלני בניין, העובדים המועמדים להתקדמות עוברים מבחן נוסף ועולים משלב מעשי 2 לשלב מעשי 3. לאחר עוד שנה מתקיים מבחן נוסף ומי שעובר אותו יכול לאחר שנה וחצי לעבור הכשרה לתפקיד מנהל עבודה. כמו כן, ניתנים מענקי התמדה גבוהים וסיוע של הסתדרות עובדי הבניין והעץ והקן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה בבעיות שכר, במידה והמעסיק לא נותן מענה ראוי.

מויאל: "התוספת התקציבית שנאבקנו לקבלה במשך שנה וחצי מאפשרת לנו לגייס צעירים בעלי מוטיבציה שרואים עצמם משתייכים למנוע הצמיחה העיקרי במשק, מרוויחים שכר הולם וזוכים לתנאי עבודה מכובדים וניאותים. מעבר לכך, נוכל להרחיב את מקצועות הקורסים גם לתחומי ריצוף, טיח, מנופים, שרברבות ועוד. מסלול שמאפשר למידה, התנסות, השמה בחברות המתאימות ומערך מאורגן של קידום מבטיח, כי יותר ויותר ישראלים יצטרפו לענף הבניין ויבנו כאן את עתידם הכלכלי והמשפחתי".

חותמים על ההסכם האחרון להכשרת ישראלים. מימין: יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ; נפתלי בנט, שר הכלכלה; וניסים בובליל, נשיא התאחדות בוני הארץ

נעשית על ידי מיטב המורים בכל תחומי הבנייה, עם דגש חזק על בטיחות. בסיומה, החניכים עוברים שני מבחנים, עיוני ומעשי. למעלה מ-20 חברות בניה משתפות פעולה עם המיזם ובשנים האחרונות נקלטו עשרות עובדים במגוון רחב של חברות בניה, מהם כבר כ-24 המשיכו לקורסים המתקדמים של המיזם לתפקיד מנהלי עבודה.

"הקורסים בנויים בצורה מאד מקצועית על מנת להעמיד לרשות חברות הבנייה כוח עבודה מוכשר ומיומן, אשר אותר בקפידה ובעל מוטיבציה גבוהה ויכולת עמידה בתפוקה מירבית", מספר יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות

גם הגעה לבסיסי צה"ל, הרצאות בפני חיילים לקראת שחרור, חלוקת ברושורים וסקירת מכלול היתרונות הגלומים בעבודה בענף. עם הזמן, התברר כי קיימת התעניינות ומוטיבציה גבוהה מאד לא רק בקרב חיילים משוחררים אלא גם, באופן מפתיע, בקרב חיילות משוחררות.

עולים על המסלול ומתקדמים בהתמדה...
קורסי השילדאים מתקיימים במכללות משרד הכלכלה - בירושלים, בחולון ובבאר שבע - ומורכבים מחלק עיוני שנמשך שלושה חודשים ומחלק מעשי (סטאג' באתרי הבנייה), אשר אורכו שלושה חודשים נוספים. ההכשרה

השתלמויות מקצועיות לעובדים בענפי הבניין והעץ

בחמש השנים האחרונות, למעלה מ-1,500 עובדי בניין ועץ, חברי הסתדרות עובדי הבניין והעץ יוצאים מדי שנה להשתלמות מקצועית - סופ"ש בבית מלון, המשלב נופש ברמה גבוהה ביותר עם למידה חשובה ותורמת.

את ההשתלמויות מארגנת הסתדרות עובדי הבניין והעץ בשיתוף הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה, אשר מסבסדת את עיקר עלות הסופ"ש עבור עובדים ובני/ות זוגם. 22 השתלמויות נערכות בשנה במיטב בתי המלון באילת, בים המלח, בטבריה ובתל אביב

בהסתדרות עובדי הבניין והעץ מקדישים את מיטב המאמצים על מנת לאפשר לכל עובד זכאי לצאת להשתלמות מקצועית אחת לשנתיים, ללמוד, לקבל כלים חשובים ובעיקר לבלות וליהנות. "מדי שנה אנחנו משקיעים משאבים רבים כדי לערוך השתלמות מקצועית איכותית ומהנה שתורמת להעשרת הידע של העובדים, אבל בעיקר כזו שנותנת להם הזדמנות מיוחדת לנוח, לקחת פסק זמן מהעבודה הקשה ולכייף עם המשפחה והחברים", מדגיש שאול כאתב, מ"מ יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ ומנהל ההשתלמויות.

כל השתלמות מתפרשת על פני סופ"ש שלם - חמישי עד שבת - וכוללת הרצאות בנושאי בטיחות בעבודה, דיני עבודה, ביטוח פנסיוני וזכויות עובדים, הסבר על תלוש השכר וכן, הרצאות אורח בנושאי העשרה למיניהם, הרלוונטיים לכלל המשתתפים. "לצד הנאה, חברותא, גיבוש בין עובדים מכל מיני מקומות עבודה ופעילות כיפית לגוף ולנפש, חשוב לנו שהעובדים יכירו היטב בכל זכויותיהם", מפרט יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ. "שיידעו לקרוא ולבדוק את תלוש השכר, שישלטו בדו"ח הפנסיה שלהם ויידעו היטב איזה תנאים סוציאליים מגיעים להם, איזה שאלות לשאול ואת מי. עובדי הבניין מפוזרים באתרי בנייה בכל רחבי הארץ וההשתלמויות מאפשרות לנו להיפגש עם העובדים, לשמוע מהם על תנאי עבודתם וזכויותיהם ולקבל תמונת מצב על הנעשה בענף מבחינת בטיחות ויחסי עבודה".

לצד הרחבת הידע וההתמקצעות, נערכת באחד הערבים פעילות הווי ובידור וכן, מתקיימת הרצאה מיוחדת, אליה מוזמנות הנשים, בנות הזוג של העובדים.

ההשתלמות המקצועית פתוחה בפני כל עובד, חבר הסתדרות, אשר רשאי על פי הנהלים להירשם אליה פעם בשנתיים. בהסתדרות עובדי הבניין והעץ שמים את הדגש על בקרה בלתי מתפשרת ונוקטים הקפדה יתרה על כך שרק עובדים זכאים יקבלו את המגיע להם וייהנו מפעילות זו.

דניאל חדד מנכ"ל המוסד לבטיחות וגהות

בשש שעות לימוד) בחתימת יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ וניסים בובליל, נשיא התאחדות בוני הארץ.

מאחר וההשתלמויות הן למען העובדים, הכשרתם ורווחתם – בסיום כל השתלמות, פונה הסתדרות עובדי הבניין והעץ למשתתפים לשם קבלת משובים, בכדי לייעל, לרענן ולשפר בפעמים הבאות. ואכן משנה לשנה הסטנדרטים רק עולים והעובדים זוכים לתנאי הנופש הטובים ביותר."

ההשתלמות. העובדים לא רק שומעים הרצאה, אלא גם מתרגלים בניידת בטיחות וצופים בסרטונים המתריעים בפני סכנות וקוראים לזהירות יותר."

לצד תכני למידה מעשירים ושימוש במתקני המלון, מתפנקים העובדים במיטב הצ'ופרים שהסתדרות עובדי הבניין והעץ בשיתוף הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה מכינים עבורם. ביניהם, קבלת עיתון לחדר ביום שישי בבוקר, שי צנוע בסיום ההשתלמות ותעודה (על השתתפות

השתלמויות מיוחדות נערכות גם לעובדי המגזר הערבי ולעובדים הפלסטינים וכן לעובדים הזרים, בסיוע מתורגמן דובר סינית.

סופ"ש מפנק חמישה כוכבים

"משנה לשנה אנחנו משפרים ומשדרגים את התנאים", מספר כאתב. "התקציב גדל ומאפשר לנו להציע בתי מלון יוקרתיים, לתגבר את כמות האוטובוסים ולשלב את מיטב המרצים המומחים בכל תחום. מעבר לכך, השקעה ניכרת באה לידי ביטוי בנושא הבטיחות, הנושא המרכזי של

השקעה ברווחת העובדים - פעילות שוקקת בענף הבניין

בחמש השנים האחרונות תקציב הרווחה גדל עד מיליוני שקלים בשנה ויצר את אחד השינויים הבולטים בענף הבנייה. כחלק משיפור תדמית ענף הבניין הוחלט למקד את תשומת הלב בהוקרה ובתגמול העובדים על עבודתם המאומצת ובהתאם לכך, הפעילות החברתית עלתה מדרגה. יותר הטבות מוצעות לעובדים ומשנה לשנה מושקעת מידה לא מבוטלת של מחשבה ויצירתיות, על מנת ליצור אירוע מפתיע, מרשים ומהנה יותר מקודמו

חידושים ופעילויות מעניינות.

מבחינת מארגני האירוע, יום הספורט הוא דוגמה מופתית לאווירה בה אמורה להתנהל תחרות ספורט - בכבוד, בצורה הוגנת ומתוך הערכה הדדית. האירוע הזה לא רק מגבש ומחזק גאונות יחידה בין העובדים המייצגים את החברות, אלא גם מציב את הספורט כערך חשוב לניהול אורח חיים בריא בעבודה, בשעות הפנאי ובבית, בחיק המשפחה.

משנה לשנה גדל מספר המשתתפים, יותר נשים מצטרפות לתחרות וכן, יותר חברות מקימות ותומכות בקבוצות שחקנים חדשות בענפי הספורט השונים. בנוסף, יותר ויותר קבוצות מטעם ענף הבניין משתתפות בליגה למקומות עבודה וזו ללא ספק המטרה העיקרית שהציבו לפניהם מארגני האירוע.

אחד החידושים המרעננים של ימי הספורט האחרונים הינו, כאמור, הקמת קבוצות נשים

טקס העובד המצטיין ויום הספורט. בנוסף, בפעילויות הרווחה רבות משלבת הסתדרות עובדי הבניין והעץ את ילדי אקנים ישראל, מאמצת אותם בחום, תומכת ומנעימה את זמנם.

יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ: "אם העובד לא מקבל סל שירותים, איזו סיבה תשאיר אותו לאורך זמן בענף? הוא זקוק ליותר מעבודה ושכר חודשי. העובד רשאי ליהנות ממסלולי קידום, מרווחה ומתנאים אטרקטיביים בדיוק כמו בענפי משק אחרים. כך, גם המוטיבציה וגם התפוקה שלו מתחזקות. אנחנו מקבלים לא מעט מכתבי תודה על השירותים שאנחנו מעמידים לרשות עובדי הענף."

טיפוח מעמד האישה וחזוקת הרוח הספורטיבית

יום הספורט הראשון בענף הבניין נערך בשנת 2009 ומאז, בכל שנה הופך יום זה לאירוע גדול, מקצועי וספורטיבי הרבה יותר, עם מגוון

ב-10 ביוני 2011 הסתדרות עובדי הבניין והעץ פתחה במסורת חדשה בענף הבניין בסבסוד הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה - יום כיף לעובדים ולבני משפחותיהם. מה שאולי ברור מאליהם בארגונים גדולים במשק, היה חסר בענף, אשר עובדיו מדי יום משקיעים את מיטב יכולותיהם בעבודה קשה ומאומצת.

מאז, בהפנינג הגדול אשר פותח כל קיץ, למעלה מ-24,000 עובדים זכו לבלות זמן איכותי עם בני משפחותיהם בפארק מים בלב תל אביב ולצפות בהופעות בידור וזמר של אמנים מובילים.

עובדים רבים הביעו שביעות רצון מהארגון האיכותי, התרגשו לבוא עם משפחותיהם, נהנו מאוד וציינו, כי בהשוואה לשנים קודמות הם מרגישים שעכשיו יש גוף שמייצג אותם בכבוד, שאכפת לו ומשקיע רבות למען הנאתם.

ההפנינג הקייצי כולל לא מעט פינוקים והפתעות, מתוך ראייה כי אמנם ענף הבניין עבר תהליך של תיעוש בשנים האחרונות, אך העובדים נותרו המשאב העיקרי בעבודת הבנייה, ולכן יש להוקירם ולטפחם.

אם בעבר התפקיד המרכזי של האיגוד המקצועי היה שמירה על זכויות העובדים, היום ניתן להבחין בתפקיד בולט נוסף: דאגה לרווחתם, להנאתם ולאיכות הפנאי שלהם - בדיוק כמו במגזרי תעשייה אחרים במשק.

יום הכיף השנתי הוא רק אחת מפעילויות הרווחה העיקריות שיזמה בשנים האחרונות הסתדרות עובדי הבניין והעץ למען עובדיה, בשיתוף עם התאחדות בוני הארץ והקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה.

בין הפעילויות וההטבות המוצעות: חלוקת סופגניות ואוזני המן בחנוכה ובפורים, מופע חנוכה מיוחד לילדי העובדים, פעילות קמחא דפסחא, מימון מלגות ללימודי עובדים, מימון מלגות לימוד במוסדות השכלה גבוהה עבור סטודנטים ילדי עובדים בהיקף של חצי מיליון שקל בשנה, וכן, חגיגות מרכזיות כגון אירוע יום האישה הבינלאומי,

לשבח, לחזק ולעודד מכל הלב.

אירוע חגיגי זה מתקיים במעמד שרים, יו"ר ההסתדרות, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ, נשיא התאחדות בוני הארץ ומנכ"ל הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה בישראל. במסגרתו מוענקות לעובדים הזוכים תעודות ומלגות הצטיינות.

מויאל: "אנו משקיעים מחשבה מרובה ומשאבים משמעותיים בהליך בחירת העובדים המצטיינים ובהפקת הטקס עצמו. מאוד חשוב לנו שהטקס יהיה מכובד וישקף את הערכתנו לעבודתם המאומצת של המצטיינים. בניגוד לעבר, להיות עובד בניין ישראלי אינו דבר מובן מאליה והישראלים מתקשים מאוד לשרוד לאורך זמן בענף. לכן, גם הקריטריון של הוותק בענף משחק תפקיד חשוב בהליך בחירתם של המצטיינים.

עבודת הבנייה מתבצעת בתנאים פיזיים קשים מאוד והיא חסרת הילה, בלשון המעטה. אנו בשיאו של התהליך לשינוי תדמיתו של עובד הבניין – מעובד שאינו מדוע לזכויותיו ואינו זוכה להוחה לעובד שמכיר את ההסכם הקיבוצי בענף הבניין, מעוניין לרכוש השכלה מקצועית ומבקש ליהנות מפעילויות הוחה בשעות הפנאי המעטות שלו.

חשוב לי לציין כי לצד העובדים הישראליים, אנו מעניקים מלגות הצטיינות לעובד פלסטיני ולעובד זר, הן בשל האמנות הבינלאומיות והן משום שבשנים האחרונות הפכו העובדים הזרים והפלסטינים להיות כוח עבודה משמעותי מאוד בענף הבנייה ומרבית עבודות השלד מתבצעות על ידם."

הרוחה היא, ללא ספק, אחד הנושאים החשובים אותו מקדמת הסתדרות עובדי הבניין והעץ בשיתוף התאחדות בוני הארץ והקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה.

בימים אלה מתמקדים בהקמת אתר רווחה וצרכנות, אשר ישולב באתר הקרן ויציע לעובדי הבניין הטבות אטרקטיביות בתחומי תרבות ופנאי, תקשורת, רפואה, רכב, מזון וכן, במגוון רחב של תחומי צרכנות נוספים לשיפור איכות חיי הפרט והמשפחה.

פעילות הרוחה מהווה חלק בלתי נפרד מתוכנית העבודה השנתית, כאשר משנה לשנה מתרחבות ההזדמנויות המוצעות ומועשרים תכני האירועים.

יצחק מויאל ועו"ד איל שלו מנכ"ל הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה, בטקס הענקת מלגות לעובדים מצטיינים

יום ספורט בענף הבניין והעץ

כף נשי עם הרבה צחוק, אוכל טוב, מוסיקה ומופעים מיוחדים.

ההצלחה, כמובן, היתה ברורה מאליה ובשנתיים האחרונות – נטלו חלק באירוע למעלה מ-1,000 נשים.

חוגגים בגדול את המצוינות בענף

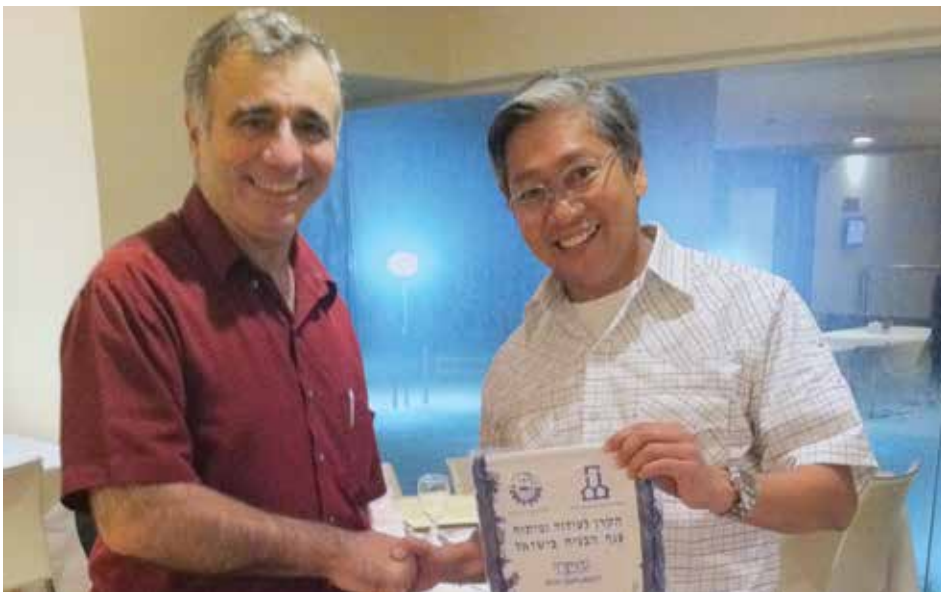
יום חג נוסף בהסתדרות עובדי הבניין והעץ הוא, ללא ספק, טקס חלוקת מלגות הצטיינות לעובדי הבניין והעץ – מסורת שהחלה בשנת 2009. בהפקת הטקס מושקעת מחשבה רבה והכרה בכך כי אין זה מובן מאליה לשרוד בענף הבניין ואת אלה שנותנים מעל ומעבר יש

בכדור רשת. ואם באירוע זה נשים הן רק מיעוט שהולך וגדל, באירועי יום האישה הבינלאומי זוכות עובדות הענף לתשומת לב רחבה הרבה יותר.

על אף שענף הבניין נתפס כגברי באופיו, הוחלט לפני שנתיים להתחיל מסורת חדשה ואחת לשנה לכוון את הזרקור לעובדות המנהלה, אשר תורמות רבות לשגשוג הענף ולהצלחתו. יותר מכך, אירוע זה מבטא הערכה עמוקה על התפקידים הרבים שנשים לוקחות על עצמן כעובדות, כאמהות וכמנהלות בתים ומשפחות. האירוע הראשון והמרשים צוין בשנת 2012 במפגש חגיגי ומושקע – יום

הסתדרות עובדי הבניין והעץ על המפה העולמית

גולת הכותרת בין כל הישגי האיגוד המקצועי בשנים האחרונות היא, ללא ספק, החתימה על ההסכם הקיבוצי הענפי. הסכם זה, אשר יצר שוויון במעמד כל עובדי הבניין - ישראלים, זרים ופלסטינים - מהווה בענף תקדים בינלאומי, המושך תשומת לב רבה מעבר לים. במסגרת כנסי BWI מתפעלים נציגי האיגודים המקצועיים השונים מעקרונות ההסכם ומבקשים לדעת איך הצליח האיגוד הישראלי לחולל מהפכה ביחסי העבודה ולאפשר לכל עובד להתחיל את דרכו עם שכר מינימום הגבוה ביותר במשק

שאלו כתב לוחץ יד לאמבט יוסון מזכ"ל הארגון הבינלאומי של עובדי הבניין והעץ BWI

במהלך דצמבר 2013 הוזמן יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ, יחד עם תאופיק אוזצ'ליק, יו"ר האיגוד המקצועי של ענף הבניין בתורכיה לקונגרס העולמי בתאילנד.

מויאל הוזמן להרצות על שוויון הזכויות בענף הבניין בארץ, בעקבות החתימה על ההסכם הקיבוצי הענפי להעלאת שכר המינימום בענף הבנייה.

זו רק דוגמה אחת לקשרים המיוחדים שנוצרו בארבע השנים האחרונות עם איגודים מקצועיים ברחבי העולם ולכנסים בהם משתתף מויאל, כחבר בפדרציה הבינלאומית של עובדי הבניין והעץ (BWI) ומציג בהרחבה את הישגי הענף המקומי.

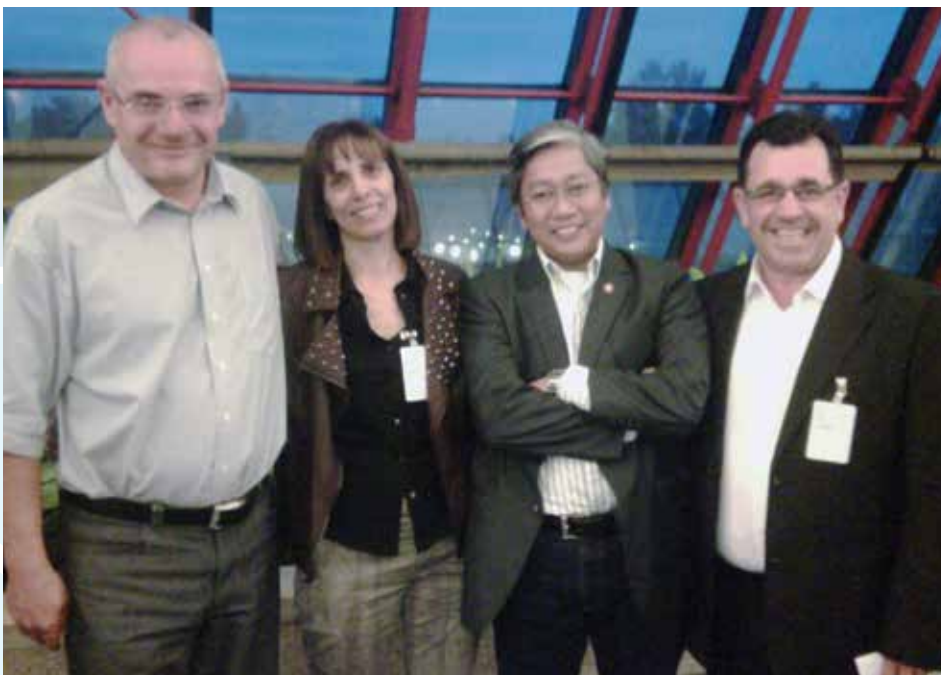
מדי שנה מקיים ארגון BWI כנסים שונים, בהם נפגשים נציגים מאיגודים מקצועיים, מדווחים, מתעדכנים על התפתחויות בינלאומיות בענף הבניין, הוכשים ידע מקצועי ובעיקר מחליפים רשמים על הישגים ופעילויות - כל אחד במדינתו.

מויאל: "נציגי האיגודים מאירופה מאד מתעניינים בהסכם העבודה הענפי שלנו ובעיקר מתפלאים כיצד הצלחנו לשכנע את הממשלה לעגן את מעמדו בחקיקה. ברגע שהוכחנו כי ההסכם חשוב לעובדים, למעסיקים ולעידוד התחרות במשק, המדינה הבינה שהשינוי הזה נחוץ ומשמעותי".

ובכן, ההתעניינות שעורר ההסכם הענפי לא נשארה רק בגבולות הכנסים והקונגרסים השונים, אלא אף הובילה לביקור מיוחד בארץ של משלחת מטעם BWI בראשות המזכ"ל אמבט יוסון במהלך שנת 2011.

יוסון ציין, כי דיווחיו של מויאל בכנסים הבינלאומיים עוררו את סקרנותו להגיע לישראל וללמוד מקרוב על הפעילות המתבצעת בענף.

בין היתר, ביקרו חברי המשלחת במלט"ב (המכללה לטכנולוגיית הבנייה) בחולון ושוחחו עם מנהלי המכללה והחניכים; סיירו באתר בנייה בו מועסקים יחדיו עובדים ישראלים, פלסטינים וזרים ושמעו מהם על תנאי ההעסקה; ואף ביקרו בהשתלמות מקצועית שנערכה באותה תקופה לעובדי חברת

מימין: יצחק מויאל, אמבט יוסון, מזל דמתי ומריון - המזכיר הכללי של BWI

העובדים. והעובדה שאנחנו, מדינת ישראל, לא מפלה את העובדים הפלסטינים – אשר מהווים אחוז גבוה בין עובדי הענף – יוצרת התעניינות מיוחדת, גם בהקשר הפוליטי”.

לדבריו, לא פעם מצא עצמו מייצג לא רק את הסתדרות עובדי הבניין והעץ, אלא את מדינת ישראל כולה, כשנדרש לתת תשובות על פרסומים שונים בתקשורת. “במדינות רבות באירופה קיים רושם שלילי ומוטעה על ישראל, בעקבות דיווחים מגמתיים בתקשורת הבינלאומית. בכנסים האלה ניתנת לנו הזדמנות להציג את ישראל מנקדת מבט חיובית. אנחנו מוכיחים טיפול ראוי ודאגה אמיתית לזכויות העובדים הפלסטינים ככל שניתן”.

מזיאל רואה בכנסים ובמפגשים אלה חשיבות ממדרגה ראשונה, מאחר והם מאפשרים למידה, התמקצעות והפריה הדדית. לצד הצגתו בגאווה את ההסכם הענפי, הוא גם למד לא מעט מניסיונם של איגודים אחרים. “אני לומד הרבה על שיטות עבודה, על טיפוח מנהיגות, על פעילויות רווחה ובעיקר מתרשם מכל הקשור למערך ההכשרות המקצועיות באירופה”, הוא מספר. “בתי ספר למקצועות הבניין הם חלק בלתי נפרד מההשכלה היסודית והגבוהה שם. הנושא הזה מאד ממוסד ומושרש מגיל צעיר, כולל בניית מסלול אקדמי. הלואי וגם בארץ נוכל באחד הימים להציע מסלולי לימוד מגוונים בענף הבניין כבר בבתי הספר התיכוניים”.

יצחק מזיאל (במרכז) וסוהר סעד, יו"ר ההסתדרות של העובדים הפלשטינאים בענף הבניין (מימין) בכנס בז'נבה בשווייץ

ארגון מעסיקים לארגון עובדים ומתנהלת באופן פריטי, אינה נפוצה בעולם.

“ההסכם שהשגנו בענף הוא חלום של איגודים מקצועיים רבים שהיו הוצים לשפר את תנאי העבודה והשכר של העובדים שלהם, לרבות עובדים זרים”, אומר מזיאל. ישראל היא היחידה בעולם, בה שכר המינימום של ענף הבניין עומד על 1,000 יורו. לא פשוט ליצור מציאות המחייבת את המעסיקים לשלם שכר מינימום גבוה עם תנאים סוציאליים נאותים כבר מיום העבודה הראשון, ללא אפליה בין

אקורשטיין. חברי המשלחת התרשמו מההדרכה המקצועית ומאופן הטמעת נושא הבטיחות. הם ציינו כי אנו מקדימים בנושא זה מדינות רבות באירופה.

כשהכלכלה והפוליטיקה מתמזגות...

לצד ההתפעלות מההסכם ויישומן, בכנסים בינלאומיים, בהם מתארח מזיאל לאורך השנים, מגלים המשתתפים עניין גם בטיפול בעובדים הזרים וכן, בפעילות הקרן לעידוד ופיתוח הבנייה למען רווחת העובדים. מתברר, כי עמותה המתבססת במהותה על שיתוף פעולה בין

עובדים זרים - שווים בין שווים

כ-6,000 עובדים זרים מועסקים בענף הבניין בישראל ב"עבודות הרטובות". לצד רוב גדול של עובדים מסין, ניתן לראות באתרי הבנייה, גם עובדים מרומניה, מבולגריה וממולדובה. בנוסף לתרגום ההסכם הקיבוצי הענפי, אשר מרחיב ומשווה את זכויותיהם של העובדים הזרים, בהסתדרות עובדי הבניין והעץ משקיעים משאבים רבים למען פעילות הסברה נרחבת בין העובדים ומתן מענה שוטף לבירורים אישיים במוקדי השירות

יכולה להילחם על זכויותיה, אלא יש לפעול למענה ולהוקיר את עבודתה המאומצת.

דוגמא בולטת למאבק עיקש על זכויותיהם של העובדים הזרים חוותה הסתדרות עובדי הבניין והעץ לפני כשנתיים, כשפנתה אליה התאחדות תאגידי כוח אדם זר בבקשה לשנות לרעה את תנאי השכר של העובדים.

כשנענתה בשלילה, פנתה ההתאחדות להסתדרות הלאומית וגיבשה עימה הסכם קיבוצי שמונע מהעובדים הזרים לקבל את ההטבות, הנגזרות מההסכם הענפי ומפחית משכרם לעומת שכר המינימום הגבוה שמקובל בענף הבניין וכולל את כל עובדיו.

ההסתדרות הכללית הגישה את התנגדותה להסכם בפני משרד הכלכלה, אשר החליט לקבל אותה ולשולל את ההתקשרות עם ההסתדרות הלאומית, כארגון המייצג את העובדים הזרים. הסתדרות עובדי הבניין והעץ התנגדה בכל תוקף לשינוי ענפי נפרד של עובדים זרים ולקיצוץ בזכויותיהם. מו"אל: "אנחנו ארגון המייצג את העובדים הזרים בענף בדיוק כפי שאנחנו מייצגים עובדי ענף אחרים. אנחנו פועלים למען קידום האינטרסים שלהם ושיפור זכויותיהם. עקרון השוויוניות של ההסכם הענפי הוא אבן יסוד בעשייה שלנו ונתנגד לכל הפרה שלו".

לעובדים הזרים יש גב בישראל

ובכן, ניתן להבחין בשנים האחרונות כי העובדים הזרים אינם רק חלק פורמלי משורות ההסתדרות, אלא נוטלים חלק גם בפעילויות רווחה, כמו השתתפות ביום הספורט ובטקסי העובד המצטיין.

עקרון השוויוניות שנושאת הסתדרות עובדי הבניין והעץ המתייחס לשכר מינימום גבוה לכלל עובדי הענף, לתנאים סוציאליים מועדפים מיום העבודה הראשון ולפעילות רווחה שוקקת, כולל גם את העובדים הזרים מתוך מטרה שאסור לראות בהם קבוצה חלשה שאינה

בשנים האחרונות, מאז החלטת בית נבחר ההסתדרות ב-2009, המאפשרת לעובד זר להצטרף להסתדרות כחבר הארגון - כשמגיעים עובדי בניין לארץ, כבר בשדה התעופה הם נפגשים עם נציגי הסתדרות עובדי הבניין והעץ. הנציגים מקבלים את פניהם בברכות, מחלקים להם את עותקי ההסכם הענפי, אשר מתורגם לשש שפות ומספרים להם על מוקדי השירות, בהם יוכלו לקבל סיוע ומענה לכל סוגיה - בנגב, בראש"צ, בירושלים, בתל אביב, בחיפה ובשרון. המטרה: להסביר ולעדכן אותם כבר מהיום הראשון על זכויותיהם, לפי ההסכם הקיבוצי, ועל השירות שניתן להם במרכזי השירות בליווי מתורגמנים.

העובדים הזרים מגיעים לארץ באמצעות תאגידי כוח אדם, אך מחלוקת שלא מקבלת מענה בתאגידי מגיעה לוועדה הפריטטית, המשותפת להסתדרות ולתאגידיים.

החלטתה של הסתדרות עובדי הבניין והעץ לצרף לשירותיה את העובדים הזרים נובעת מתוך הבנה כי הם מהווים גורם משמעותי בענף ויש לוודא, שעל אף פערי שפה ותרבות, אין הם מנוצלים על ידי המעסיקים והם זוכים לקבל תנאי עבודה נאותים, שכר ראוי ופעילות רווחה, בדיוק כמו כל עובד אחר בענף, על פי שוויון הזכויות שמעוגן בהסכם הענפי.

"חשוב שעובדי הבניין יידעו שיש להם כתובת ושהם יכולים להיאבק על זכויותיהם", אומר יצחק מו"אל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ. "אנחנו רואים בהם כוח משמעותי לתנופת ענף הבנייה, על כן בנינו במיוחד עבורם מרכזי שירות בליווי מתורגמנים, תרגמנו את ההסכם הקיבוצי לשפות הנדרשות ואנחנו משקיעים גם בפרסום בעיתונות הזרה. חשוב לנו ליידע אותם בכל ההטבות המגיעות להם בתחומי שכר, רווחה, השתלמויות מקצועיות, ימי כיף ועוד. בנוסף, על מנת ללמוד מקרוב את אופי עבודתם, תרבותם ויחסי העבודה עם המעסיקים שלהם, אנחנו מקיימים אסיפות בשטח, באתרי הבנייה. באופן כזה, מזדמן להם לשמוע בהרחבה על זכויותיהם ולנו מתאפשר לשמוע על בעיות נפוצות ולענות על שאלות".

פועלים למען קידום העובדים הפלסטינים

אחד השינויים הבולטים של השנים האחרונות בענף הבניין הוא קידום ערך השוויון - לפיו, כל העובדים מכל המגזרים ייהנו מאותן זכויות ומאותם חובות. עקרון זה הוא משמעותי במיוחד עבור 32,500 עובדי בניין פלסטינים, המפרנסים בכבוד את משפחותיהם ומקבלים הזמנות שווה להתקדם ולהתמקצע במקום עבודתם

עבודה עברית ערבית

קבלו את מצטיין הבנייה בישראל: פלסטיני מחברון

עומר פטרסבורג

פרים העובד המצטיין של ענף הבנייה בישראל יוענק השנה במסגרת תיארוך למפלסטיני הארזן אל פחילי (42), אב לשמונה מהכפר בני נעים שליד חברון, צבר 27 שנות ניסיון בבנייה. את דרכו בפנימים החל כעוזר טפסן, וכיום הוא משמש עוזר למנהל העבודה האחראי מחסן. ב-19 השנים האחרונות הוא מועסק בחברת "נעם ליפ-שיף", חברת בנייה ותיקה באזור ירושלים. הוא זו שהגיש את מועמדותו לפרס.

מצאנו אותו השבוע על הפגיונים במחנה יהודה בנייה, בונה מרכז מסחרי חדש. "אצלנו אין עבודה", הוא העיר, "אין יום שאני חוזר הביתה ולא פונים אליי צעירים מהכפר ומבקשים שאסדר להם עבודה או אישורים לעבודה בישראל".

עבודה או אישורים לעבודה הם במיוחד אל פחילי סיפר על יחס שוויוני והם במיוחד מצד החברה, העמיתים ומנהל העבודה, אבל גם על הדרך המפרכת שהוא צריך לעבור מדי יום: זה מתחיל בהשכמה ב-3 לפנות בוקר, כדי למהר ולהגיע לתור הארוך במחסום בית לחם. ב-5 נפתח המחסום לבריכות ביטחוניות. סביב 6 וחצי הוא מגיע לאתר הבנייה.

צילום: עמנואל עוזריאט

27 שנים על הפגיונים. אל פחילי

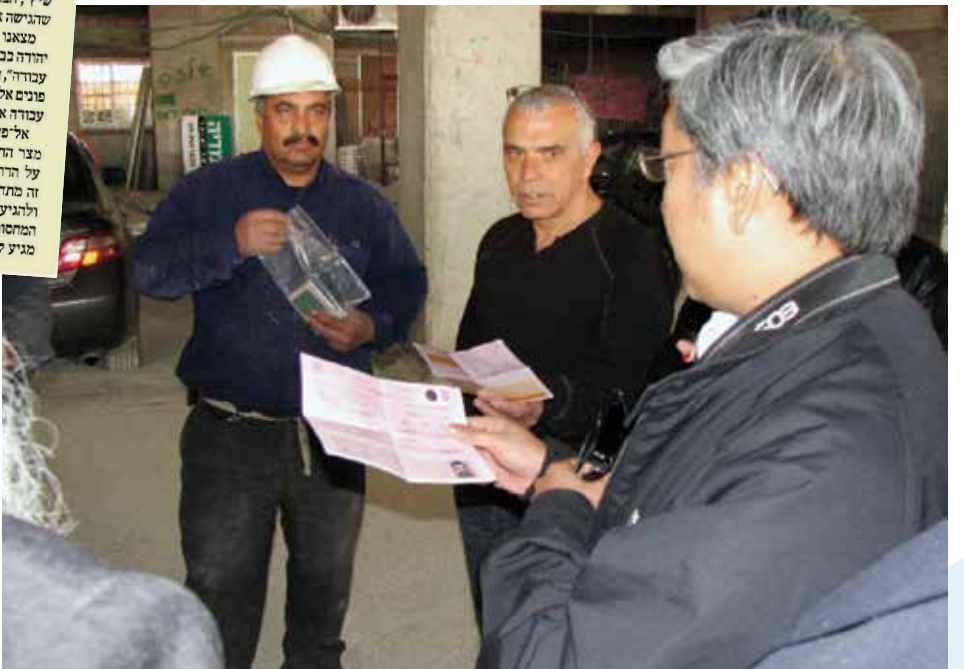
לשכר הקבוע שלו - 255 שקל עבור יום עבודה - יתווספו ביום רביעי הבא עוד 2,500 שקלים, מלגת הצטיינות. הוא תימסר בטקס של הסתדרות עובדי הבניין והעץ בשיתוף הקרן לעידוד ולפיתוח ענף הבנייה בישראל וכן התאחדות הקבלנים. יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ, אמר כי טקס העובד המצטיין לשנת 2011 עומד במסגרת השוויוניות בענף בין עובדים ישראלים, פלסטינים וזרים, הבאה לידי ביטוי בתנאי העבודה, ברוחנות העובדים ומעידוד המצוינות. לצידו של העובד הפלסטיני יקבלו אותם גם עובדי ממלכת ישראל.

אלא גם להגדיל את אפשרויות הרווחה והתנאים הסוציאליים של העובדים", מדגיש מויאל. "הדאגה שלנו היא לטובת הענף כולו, ובתוך כך לכל עובד ועובד. אנחנו נגן על כל אחד שזכויותיו מקופחות".

שירות נגיש בשפה הערבית
כדי לוודא ששוויון זכויות זה מתקיים בפועל, הקימה הסתדרות עובדי הבניין והעץ ארבעה מוקדים ברחבי

אחד היעדים העיקריים שנוסחו בתוכנית העבודה של יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ, הוא שינוי התדמית של ענף הבניין. יעד זה נמצא ברקע של כל מאבק ושל כל מהלך להטמעת הסדרים חדשים בענף והוא משמש אבן יסוד בניסוחו של ההסכם הקיבוצי הענפי.

הסכם זה, אשר יצר מהפך במעמד עובדי הבניין חשוב במיוחד עבור העובדים הפלסטינים, מאחר והוא מחולל שינוי עצום ביכולת

עצום שמביא שקט נפשי לעובד, אשר אינו נדרש להמתין זמן רב להכרעות בתי משפט", מצוין מויאל.

"כשיש שוויון גם בשכר וגם ברווחה, העובד מרגיש ביטחון תעסוקתי, הנאמנות והשייכות למקום עבודתו מתעצמות וביחס ישיר לכך, תפוקתו גדלה. בדרך זו, מרווחים כולם - גם העובד וגם המעסיק.

יש עובדים פלסטינים שעובדים אצל אותו מעסיק שנים רבות, מתקדמים בדרגות ומרגישים מוערכים. מזה כמה שנים ברציפות,

אנחנו שמחים לראות בין העובדים המצטיינים של הענף נציגות גם לעובדים הפלסטינים, אשר בטקס המכובד שאנחנו עורכים מוענקת להם מלגה של 2,500 ש"ח, בדיוק כמו לכל עובד מצטיין אחר."

השוויון במעמד עובדי הבניין של השנים האחרונות מהווה לא רק הישג תקדימי בארץ, אלא בשורת עוררה פליאה רבה גם בקרב איגודים מקצועיים בעולם. ההכרה בכך שישראל, על כל מורכבותה הפוליטית, לא מפלה את העובדים הפלסטינים יוצרת התעניינות מיוחדת ונקודת מבט חיובית במדינות רבות באירופה.

הארץ, המיועדים לתת שירות של ייעוץ משפטי בשפה הערבית לכל עובד שמרגיש כי זכויותיו מופרות על ידי המעסיק שלו. לצד מוקדים אלה הוקמה ועדה פריטטית שמטרתה לנסות ליישב חילוקי דעות ולמנוע את הגעתם לבית משפט.

ואכן, בשנים האחרונות נרשמה עלייה במספר המעסיקים הנבדעים על ידי עובדים פלסטינים, כאשר עיקר המחלוקות נוגע ליחסי עבודה ולחוסר יחס הוגן מצד המעסיקים.

"הוועדה הפריטטית, ברוב המקרים, מגיעה להסכמות במהלך ישיבת עבודה אחת וזה הישג

ההשתכרות שלהם. השכר המינימלי עימו מתחיל עובד פלסטיני כעובד בניין בישראל עומד על 5,000 שקלים לחודש וכ-220 שקלים ליום עבודה של 8 שעות - פי שניים מפוטנציאל ההשתכרות של עובד בניין ברשות הפלסטינית.

בנוסף, העובדים הפלסטינים יוצאים להשתלמויות מקצועיות ומוזמנים לכנסים, ימי עיון והדרכות בנושא ביטחון - בדיוק כמו העובדים הישראלים והזרים.

"מטרת ההסכם, שתורגם כמובן לשפה הערבית, היא לא רק לשפר את תנאי השכר,

הגמלאים הם חלק מסדר היום של האיגוד המקצועי

כשמדברים על בוני המדינה מתכוונים אליהם - גמלאי ענף הבניין. התקופות בהן תרמו את מיטב שנותיהם לבניין הארץ היו שונות לחלוטין מהמציאות העכשווית, הן בהיבט של שיטות העבודה והן בהיבט של תפקידי ומטרות האיגוד המקצועי, שדאג לזכויותיהם. לאורך השנים, הם חוו מקרוב את הטלטלות הלאומיות, הכלכליות והחברתיות, שהשפיעו על מצב המשק כולו ועל ענף הבנייה והדיור בפרט. בשנים האחרונות, בד בבד עם ההישגים החדשים של הסתדרות עובדי הבניין והעץ למען העובדים, לא שוכחים מנהיגיה את מי שהניחו את היסודות לענף החזק והמבוסס במשק הישראלי ויוזמים פעילויות רבות לרווחתם ולהוקרת פועלם.

בשנתיים האחרונות אי אפשר שלא לשים לב כי בלא מעט פעילויות ואירועים חשובים שיוזמת הסתדרות עובדי הבניין והעץ בשיתוף הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה מופיעים נציגי הדור המבוגר של ענף הבניין - הגמלאים. יותר מכך, פעילויות מסוימות מתוכננות במיוחד למענם, כגון ימי גיבוש וטיולים.

בבואנו לסקור את ענף הבניין בארץ, החל משנות ה-30 וה-40, דרך הקמתה של המדינה, ניווכח לא רק בשינויים הרבים שעברו הענף עצמו וחברות הבנייה בפרט, אלא גם בשינויים שעבר האיגוד המקצועי על תחומי אחריותו ופעילויותיו. כענף שמשלב בתוכו עבודת ידיים קשה, מלאכת מחשבת ואהבת הארץ, רואים מנהיגי הסתדרות עובדי הבניין והעץ בגמלאים חלק בלתי נפרד מהמשפחה הגדולה של ענף הבניין ובהתאם לכך, מייחסים חשיבות רבה לשמירה על קשר רציף עימם ולשילובם בפעילויות השונות.

"מי ששוכח את העבר, אין לו הווה ואין לו עתיד", מדגיש יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ. "גמלאי ענף הבניין הם המייסדים של ארץ ישראל ולצערי הרב, במשך שנים רבות הם נשכחו. המטרות שלנו הן לטפח את הקשר עימם כמה שיותר באמצעות נציגים בכל מרחב, הדואגים לזכויותיהם וכן, באמצעות מגוון פעילויות".

תחושת שייכות גם בגמלאות

הגמלאים בענף הבנייה יודעים שיש להם כתובת בכל עניין. מענה בנושאי כספים וזכויות פנסיה הם מקבלים במרחבים אליהם משתייכים או בעת הצורך לפתרון סוגיות מסוימות - במזכירות האיגוד המקצועי דרך ועד הגמלאים. בנוסף, הם מוזמנים עם משפחותיהם לימי הכיף השנתיים שעורכת הסתדרות עובדי הבניין והעץ לחבריה בשיתוף הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה בישראל.

כמו כן, בשנים האחרונות התרבו האירועים החברתיים אשר מתוכננים ספציפית לציבור הגמלאים: טיולים ברחבי הארץ, סיורים מיוחדים

שעובר הענף. הם מוזמנים לימי עיון ולסמינרים בנושאים שעל סדר היום, משתתפים בשיבות מרכז ובטקסי הרמת כוסית ואף לוקחים חלק בימי הספורט - כמעודדים וכמסייעים לניהול משחקי התחרות.

ואף ימי גיבוש מפנקים באתרים שונים, כמו מרחצאות חמי געש ומעיינות חמת גדר. כל פעילות כזו מתוכננת לפרטים, על מנת להנעים את זמנם בצ'ופרים מפתיעים, בסיפורים, בהרצאות ובבילויים איכותיים בעלי ערך מוסף. יוזמות אלה מאפשרות לגמלאים להיפגש עם חבריהם מהעבר, להכיר חברים חדשים, להעלות זכרונות ובעיקר להתנתק קצת מהשגרה ולהינות.

למרות שאינם מגיעים מדי יום לעבודה, הגמלאים לא מנותקים מהשינויים ומהחידושים

"חשוב לנו להוקיר את העשייה הענפה של הגמלאים וללמוד מניסיונם", אומר מויאל. "למשל, כתוצאה מההידברות איתם הבנו יותר ויותר כמה חשוב לדאוג לתנאי פנסיה נאותים לפורשים. הם מלמדים אותנו כיצד ניתן לשנות ולשפר למען הדורות הבאים בענף".

מקום של כבוד בכנסים של מעסיקים בענף הבניין

שיתוף הפעולה הפורה בין ארגון העובדים לארגון המעסיקים הניב בשנים האחרונות שורה של צעדים, מהלכים ופעילויות למען שינוי תדמית הענף ושיפור מעמד עובדי הבניין. שני הצדדים מאמינים כי טובת העובד היא טובת החברה כולה, הצלחתה והתפתחותה

בעקבות ההסכם הקיבוצי הענפי, תלוש השכר האחיד והסכמים קיבוציים נוספים שנחתמו בחברות השונות - יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ, יצחק מויאל, מוזמן לעיתים קרובות אל כנסים הנערכים במקומות עבודה בכדי להרצות בפני המשתתפים על השינויים בענף. שינויים שנוגעים לשכר ואופן חישובו, לחיסכון הפנסיוני, לקרן ההשתלמות החדשה, לפעולת הוועדה הפריטטית, לרווחה ועוד.

מויאל: "כשמעסיקים מזמינים אותי להרצות ולתת מידע על השינויים בענף - מבחינתי זוהי הבעת אמון גדולה בכוונתנו, בפעולותינו ובשיתוף המיוחד שיצרנו עם התאחדות בני הארץ. רק שיתוף פעולה שכזה, באמצעות הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה, יכול להוביל להישגים היסטוריים כפי שקצרנו בחמש השנים האחרונות. הדרך עוד ארוכה ואני מאמין כי שיתוף מבורך זה ינחיל הצלחות משמעותיות נוספות בחמש השנים הבאות."

תלוש שכר אחיד - סקיפות בתנאי ההעסקה

ההסכם הקיבוצי בענף הבניין יצר שינוי ביחסי העבודה, הנוגע לחישוב גובה המשכורת ולתנאים סוציאליים חדשים. על מנת לעדכן את כל החידושים האלה בצורה שתהיה ברורה גם לעובדים וגם למעסיקים, הוחלט, לראשונה בענף, להטמיע תלוש שכר אחיד המותאם להסכם הענפי, שיוצר בהירות ומונע אי הבנות

כנס הסברה לעידוד התעסוקה בענף הבניין ודין בעקרונות תלוש השכר האחיד, ינואר 2012

לפני שלוש שנים החלה חברת "מלמ שכר" לבצע עבור התאחדות בוני הארץ והסתדרות עובדי הבניין והעץ, באמצעות הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה, פרויקט חשוב ביותר - בנייה והטמעה של תלוש שכר אחיד בענף הבניין. המטרה: לשקף את תנאי ההעסקה המצויינים בהסכם העבודה הענפי שנחתם בין הצדדים בינואר 2010.

יוזמה זו נולדה בהתאחדות בוני הארץ לאחר שראשיה הגיעו למסקנה כי קבלנים רבים חשופים לתביעות מצד עובדיהם מבלי שיהיו מודעים לכך. מאחר ותלוש השכר לא היה בנוי בצורה נכונה, הפוטנציאל לאי-הבנות שעשויות להוביל לתביעות היה גדול. הפרויקט נועד כדי להעניק לקבלן כלי שיסייע לו לתרגם את ההסכם לתלוש שכר נכון ולקבל יעוץ מקצועי עדכני מלשכת השיחות של מלמ.

נטע וייג-מלאך, מזכירת הוועדה הפריטטית הארצית: "במסגרת עבודתה של הוועדה הפריטטית הארצית נחשפנו לעשרות תלושי שכר של עובדים מענף הבניין והתשתיות ונדהמנו לגלות את השוני הרב ביניהם. גם מזכירי איגוד הבניין במרחבי ההסתדרות דיווחו לנו, כי כל קבלן עושה כאוות נפשו בתלוש השכר ותלושים רבים אף אינם עומדים בתקון 24 לחוק הגנת השכר."

תלוש משפר אמון

במסגרת הפרויקט, ביצעה חברת מלמ פילוט בחברות הבנייה "גל-גדרה" מגדרה ו"אבנר בטאט" מפתח תקווה. היא חקרה את מבנה השכר של עובדיהן ובנתה תלושי שכר עדכניים המבטאים את עקרונות ההסכם הקיבוצי ואת תיקון 24 לחוק הגנת השכר. המשימה העיקרית הייתה לקיחת רכיבי השכר מההסכמים הישנים שכבר אינם רלוונטיים ותרגומם למבנה השכר העדכני על פי ההסכם הענפי החדש.

בתחילת שנת 2012 ערכו התאחדות בוני הארץ בשיתוף הקרן לעידוד ופתוח ענף הבנייה והסתדרות עובדי הבניין והעץ יום עיון מקצועי בנושא תלוש השכר החדש. אל הכנס שהתקיים בהדר סיטי טאוור שברמת גן, הוזמנו נציגי חברות בנייה מרחבי הארץ, במטרה לדון בחידושים העולים מההסכם הקיבוצי וליישר קו לגבי תנאי תשלום

והעץ: "אירוע זה היה אירוע היסטורי ביחסי העבודה בישראל - חלק בלתי נפרד מתוכנית עבודה כוללת לשינוי תדמית הענף. בשנה האחרונה סיימנו להטמיע את התלוש האחיד בכל מקומות העבודה וכשגם המעביד וגם העובד יודעים במדויק מה הם נותנים ומה הם מקבלים, האמון מתחזק ויחסי העבודה הופכים תקינים ונעימים יותר."

המשכורות, ביטוח פנסיוני, תשלום ימי חופשה, חישוב שעות נוספות, הפרשות לפיצויים וביטוחים, זכויות וחובות של עובדים ומעסיקים.

במסגרת הכנס נידונו העקרונות לבניית תלוש השכר החדש והועלו שאלות מצד המשתתפים בנושא.

יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין

המאבק על פרנסתם של עובדי מחצבת הר דרגות, אבן וסיד

במהלך הקיץ האחרון יצאו עובדי מחצבת דרגות של חברת תעשיות אבן וסיד למאבק על פרנסתם בתמיכתה של הסתדרות עובדי הבניין והעץ. זאת לאחר שהנהלת החברה הודיעה להם כי אף שהתרי החציבה היו אמורים להסתיים ב-30.11.14, מינהל מקרקעי ישראל מסרב להמשיך לאפשר לחברה לפעול בשטח המחצבה. החלטה זו יצרה מצב של אי ודאות והביאה להנפת חרב הפיטורין מעל ראשם של 60 עובדי המחצבה ומאות עובדי חברות הביצוע במעגל השני

הועד הארצי של אבן וסיד עם עובדים במחצבת דרגות

הגנה על עובדים ועל זכויותיהם כמו בחברת תעשיות אבן וסיד, שיש לה הסכם קיבוצי והיא עומדת בכל ההתחייבויות מול העובדים. חשוב להדגיש כי למעלה מ-50% מהעובדים גרים בכפר דירג'את הסמוך למחצבה, כך שאם המפעל ייסגר לא יהיה להם איפה לעבוד. מדובר בעובדים ותיקים מאוד בחברה.

אני קורא למינהל לזרז את הליך המכרז ולמצוא את הדרך שהמחצבה בדרגות לא תיסגר. אחרת, למהלך הזה תהיה השפעה גם על העסקתם של עובדי המחצבה, אבל גם מבחינה רחבת על לקוחות החברה."

הוכחה לאי עמידתה של סגירת דרגות במבחן המציאות.

הוא הזהיר כי סגירת מחצבת דרגות עשויה לטלטל כמה שחקניות מרכזיות מאוד בענפי התשתיות והנדל"ן, להביא לעלייה במחירים ולהנחית מכת מוות על פרויקטים לאומיים.

מויאל: "החלטת המינהל תמוהה מאוד. לא ברור מה עומד מאחוריה. בגלל שאין מכרז, קבלנים וחברות בנייה עלולים לחפש את חומרי הגלם אצל גורמים מפוקפקים, אולי אפילו מעבר לקו הירוק. מטרידה אותי מאוד העובדה ששם אין

מחצבת "הר דרגות" שייכת לחברת אבן וסיד מקבוצת רדימיקס והיא מפיקה עד 1.2 מיליון טון בשנה. המחצבה פועלת מזה 33 שנים ומרבית עובדיה הם בני הכפר דירג'את הסמוך.

על אף שאבן וסיד עומדת בכל התחייבויותיה כלפי מינהל מקרקעי ישראל, זה מונע מהחברה להמשיך ולכרות במחצבת דרגות לאחר שכמות חומרי הגלם לכרייה הסתיימה. חשוב להדגיש, כי מדובר במחצבה המספקת, בין היתר, חומר לקבלני ענק כמו אקרשטיין וסולל בונה וסגירתה בפועל עלולה להשפיע גם על הקבלנים.

הנהלת תעשיות אבן וסיד הציעה למינהל מקרקעי ישראל להמשיך ולהפעיל את המחצבה עד להוצאת מכרז חדש, אך מינהל מקרקעי ישראל טרם פרסם מכרז כזה. נוצר מצב לפיו העבודה במחצבה מושבתת עד להחלטה אם לערוך מכרז ובמידה וכן - עד לביור תוצאותיו. בהתאם לכך, העובדים יצאו לחופשה וועד העובדים שוקל את צעדיו הארגוניים.

יו"ר ועד עובדי תעשיות אבן וסיד, דוד פרסי: "מדובר בסכנה ממשיכה להמשך העסקתם של העובדים. בהנהלה אמרו לנו שאם לא יהיו להם הכנסות, גם ההוצאות יושפעו. חשוב לציין כי אין לנו טענות להנהלה מאחר ויש לנו תנאי העסקה מהטובים בענף בהיותנו מאוגדים. אבל החלטת המינהל בהחלט תשפיע עלינו ואנחנו מתכוונים להיאבק בה עד תום".

בעקבות המצב, פנה יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ יצחק מויאל לשר הבינוי והשיכון אורי אריאל והתריע על ההשלכות של החלטת מנהל מקרקעי ישראל לא רק על העובדים אלא גם על מימוש פרויקטים לאומיים ועל תעשיות הנלוות לענף ומספקות שירותים לפרויקטים אלו.

במכתבו ציין מויאל את הגופים הגדולים במדינה, אשר נשענים על האגרגט והאספלט המיוצרים בדרגות. עוד ציין כי האיכות הגבוהה של חומרי הגלם הנדרשת לעבודות לצד המחסור במקורות אבן מתאימים בדרום מהווים

המאבק שהציל 500 משפחות - הצלחנו למנוע את סגירת פניציה

באוגוסט 2012 נקלע מפעל פניציה שבציפורית למשבר גדול שהציב אותו מול איום סגירה ופיטורין של 500 עובדיו. בעקבות זאת, החליטה ההסתדרות על מאבק חסר פשרות למען פרנסת העובדים, למען המשך פעילות התנור ולמען גאוות הפריפריה. מאבק זה היה שונה באופיו והתמקד בפעילות הפגנתית נחושה מול הממשלה וחוסר עמידתה במחויבויות שלה. "ההחלטה היתה לעשות כל מה שניתן כדי להציל את מקום פרנסתם של מאות עובדים, והצלחנו בכך", מספר יצחק מויאל

את התאריך 8 באוגוסט 2012 לא ישכחו 500 עובדי פניציה לעולם. באותו יום כינס אותם המנכ"ל, ערן חיימוביץ', והודיע על משבר כבד - המפעל ניצב בפני סכנת סגירה. ההודעה הקשה, אשר לא קדם לה אף סימן היתה האור הירוק לתחילתו של מאבק נחוש. מאבק נגד איום הפיטורין על עובדים שנותנים את נשמתם יום וליילה וזאת עבור שכר עבודה נמוך. מאבק נגד סגירת מפעל הזכוכית הצפוני - אחת מספינות הדגל של התעשייה והייצוא הישראלי.

הרקע לסכנת הסגירה והפיטורין היה נעוץ במגמה של השנים האחרונות, לפיה סובל ענף הזכוכית השטוחה מעלייה מתמשכת בתחום עלויות האנרגיה. מאחר ומדובר במפעל אשר כ-30% מעלות הייצור שלו נובעים מעלויות אנרגיה (מזוט) הנדרשת לצורך הסקת תנור ההיתוך של הזכוכית - תנור הפועל 24 שעות ביממה - עלויות האנרגיה מסתכמות בכ-100 מיליון ש"ח לשנה. אילו במקום מזוט, המפעל היה מחובר לרשת ההולכה הארצית של הגז כפי שהתחייבה לכך הממשלה, ניתן היה לחסוך עשרות מיליוני ש"ח ולמנוע את קריסת המפעל.

לצד אי עמידה של הממשלה במחויבותה לחבר את המפעל לגז טבעי, פניציה התמודדה עם קשיים נוספים בעקבות משבר עולמי עמוק, אשר הובילו אותה לחובות שחצו את 300 המיליון שקלים. נסיבות אלו הובילו להקפאת הליכי החברה בהוראת צו בית משפט.

מיד עם איום סגירת המפעל, נרתמו כל גורמי ההסתדרות, בהם הסתדרות עובדי הבניין והעץ, אגף איגוד מקצועי, חדר מצב, הדוברות ויו"ר המרחב לאון פרץ לסייע לעובדים בכל העוצמה, על מנת למנוע את סגירת המפעל ופיטורין כל העובדים.

"ההחלטה היתה לעשות כל מה שניתן כדי להציל את מקום פרנסתם של מאות עובדים", מספר יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ. "הגענו למפעל, כינסנו את העובדים וועד העובדים, הבהרנו את גודל הסכנה וציינו כי יש לצאת למאבק שיקלול מצד אחד הפגנות עד השבתת המפעל ומצד שני, התדפקות על

דלתות משרד הממשלה.

העובדים היו מבולבלים, הם לא הורגלו להשתתף בהפגנות, מעולם לא נקלעו לסכסוכי עבודה במפעל. בסופו של דבר, הבינו שכדי למנוע סגירה, יש צורך בנקיטת מהלכים משמעותיים, בעיקר מול המדינה והתנעורות מההתחייבות לחבר את המפעל לגז".

לצורך המאבק, הוקם, כאמור, חדר מצב בהסתדרות בראשות גיאד עקאל ונבנתה תוכנית עבודה מאורגנת, ששילבה פעילות בכמה אפיקים במקביל. לצד פעילות מול אמצעי התקשורת השונים ועד העובדים עבר הדרכה כיצד מנהלים מאבק

מאבק אחר. הוא לא היה מאבק מול מעסיק או בעלי מפעל, אלא מול הממשלה וכוחות המשק. התמודדו כאן מול התנערותה של הממשלה מקיום התחייבותה לחבר את פניציה לצינור הגז עד 2010. במפעל הזה יש אנשים שנותנים את הנשמה ומדובר בעבודה פיזית קשה מאד. הזדמן לי לפגוש אנשים שעובדים במפעל 40 שנה. לאן אדם בן 55 שזה מה שעשה כל חייו יכול ללכת?"

מאבק בכל בחזיתות

תוכנית המאבק כללה, כאמור, מגוון ערוצי פעילות: הפגנות מול משרדי ממשלה בתל אביב, הפגנות מול הכנסת ואף סגירות צמתים.

לצד העבודה האינטנסיבית בשטח, המאבק הנחוש נישא גם מעל דפי הפייסבוק – שם נכתבו מידי יום מסרים המזכירים את מחויבותה של הממשלה לדאוג לעובדים ולמשפחותיהם ולמצוא פתרון שיאפשר להם להמשיך להתפרנס בכבוד.

ערוץ פעילות משמעותי נוסף התבצע מול גורמי הממשלה והכנסת. על כך היה אחראי שלמה יפרת, מתאם בין הסתדרות עובדי הבניין והעץ לבין הכנסת. במסגרת הפעילות, הגיעו חברי כנסת ושרים למפעל, כשהמסר העיקרי של ההסתדרות היה: אבטלה היא אויב מספר אחד של הממשלה ופיטורי העובדים יהוו נטל כלכלי כבד על המדינה.

בין כל המבקרים במפעל ובין הדיונים הרבים שהתנהלו מול מקבלי החלטות, שני מפגשים חשובים במיוחד, אשר היוו פריצת דרך במאבק היו הביקור של עוזי לנדאו, שר התשתיות דאז, שהעלה את הרעיון להעברת גז דרום באופן זמני, עד שיתבצע החיבור לגז טבעי, והביקור של משה גפני, יו"ר ועדת הכספים דאז שהזהיר את משרד האוצר למצוא ערבויות מתאימות להסדרת הגז וכן עיכב העברות של 35 מיליון שקל למערך אספקת הגז עד לפתרון המשבר. סיועם של חברי כנסת מכל המפלגות לטובת המשך קיומו של המפעל לצד דיונים רבים בוועדות הכספים והכלכלה ולצד פעילות שטח אינטנסיבית הצליחו להביא להישג הגדול – במהלך חודש אוקטובר 2012 הממשלה אישרה את ההחלטה לחבר את המפעל לגז עד שנת 2014 (מה שכבר בוצע) ובינתיים מיכליות גז דרום איפשרו את העבודה. במקביל, נמצא משקיע חדש – קרן פורטיסימו – ונחתם הסכם קיבוצי מול מרחב העמקים ואגף לאיגוד מקצועי ביחד עם חברי ועד העובדים של המפעל. הסכם זה מבטיח את זכויות העובדים, כולל שמירת הוותק וגובה שכרם. כחלק מהרכישה החדשה פוטרו כחמישים עובדים, רובם פרשו מרצון.

מויאל: "להבדיל מהפעם הקודמת, מדובר בהתחייבות מול הוכש חדש, אשר קיבלה תוקף של בית משפט. הפכנו אבן על אבן, עשינו כל מה שניתן רק כדי שהעובדים לא ישלמו את המחיר של הפרת ההתחייבות. בסופו של עניין, אנחנו רואים בהסדר זה הצלחה גדולה – הצלנו מאות משפחות ואפשרנו להם להמשיך להתפרנס בכבוד."

מתן הפתרון שהוביל למהפך ולרכישת המפעל. פיצ' דובינר, מזכיר חטיבה ששימש כנציגו של יצחק מויאל בצוות לניהול המאבק בשטח, מוסיף ומדגיש: "המאבק הזה היה שונה מכל

העובדים גובשו לכדי יחידה מובחרת. בנוסף, הופעל לחץ על כל הגורמים הפוליטיים, אשר תודות להתערבותו של יו"ר ההסתדרות דאז עופר עיני, הביא לפריצה ולהתקדמות מהותית – עד כדי

חותמים על הסכמים, משפרים תנאי העסקה

לצד פריצת הדרך האחרונה שהשיגה הסתדרות עובדי הבניין והעץ עם אישור הממשלה למימון העומד על כ-90 מיליון ש"ח להמשך פעילות מיזם "בונים ישראלים" - קליטה והכשרה של אלפי עובדים ישראלים בענף הבנייה - פועלת הסתדרות עובדי הבניין והעץ כל העת במטרה לכוון מערכות יחסי עבודה תקינות. הראייה לכך היא ההסכמים הרבים שנחתמים ומשפרים את מעמד העובדים בחברות השונות בענפי הבניין, העץ, הקרמיקה, הזכוכית, תעשיות האבן והמחצבות

חותמים על הסכם באבן וסיד

כחלק מפעילות האיגוד המקצועי לשיפור תדמית הענף וההזדמנויות שהוא מציע לעובדיו, הוקמו ועדי עובדים חדשים בחברות בנייה, בהן לא היתה קיימת נציגות כזו לפני כן ונחתמו בשיתופם הסכמים קיבוציים שתיקנו עיוותים בתנאי השכר והסדירו את יחסי העבודה. נוצר מצב, בו לאחר שנים של חוסר ודאות, יש לעובדים נציגות מטעם הסתדרות, כתובת וגב השומר על זכויותיהם.

"ההסכמים המפעליים מביאים לשקט תעשייתי גם לעובד וגם למעסיק", אומר יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ, יצחק מויאל. מבחינתנו, חשוב שהעובדים יידעו שיש להם אפשרויות להתקדם מקצועית ושיש מי שדואג להם בענייני שכר ורווחה. בשנים הבאות נמשיך לרתום עוד חברות לעדכון הסכמים, לבנייה של הסכמים חדשים בעת הצורך ולהסדרת יחסי העבודה".

בין ההסכמים המפעליים שנחתמו בחמש השנים האחרונות:

פניציה ירוחם - במהלך חודש יוני האחרון, בסיומו של מו"מ ארוך, הושג הסכם מעולה עם תוספות שכר משמעותיות להפתעת כל העובדים. ההסכם כולל תוספת שכר לכלל העובדים של בין 3.5% אחוז ל-4% לשנה, תוספות שכר מגזריות, הארכת תוספות ותקן, וכן, שדרוג תנאים סוציאליים ונהלי עבודה שונים.

אבן וסיד - בסוף שנת 2013 נחתם הסכם עם הנהלת המפעל, אשר כולל תוספות שכר משמעותיות והגדלת ההפרשות לחיסכון הפנסיוני. הסכם זה שם דגש על תנאי השכר והפנסיה של עובדים ותיקים ודואג כי שכרם לא יישחק.

סולל בונה מקבוצת שיכון ובינוי - בחברה זו נחתמו מספר הסכמים במהלך שלוש השנים האחרונות. אחד מהם הוא הסכם ייחודי, הסכם בטיחות - ראשון בענף - שמטרתו לעגן את עקרונות הבטיחות באתרי הבנייה על ידי הגדרת סמכויות של בעלי תפקידים והקמת ועדה פריטטית. הסכם זה שם דגש על מחויבות

חותמים על הסכמים קיבוציים באשקלית 268 ונתיבי נוי - מקבוצת אשטרם

מימין: דן פנחסי מכלל ביטוח, אורי רובין ויצחק מויאל חותמים על הסכם הפנסיה לענף הבניין

איטונג – בימים אלה עומד להיחתם הסכם קיבוצי לעדכון תוספות שכר, להסדרת אפשרויות קידום לעובדים בדרגות השכר והגדלת שיעורי הפרשות לקרן ההשתלמות.

רגבה – במהלך חודש יוני האחרון נחתם הסכם עם הנהלת המפעל, אשר מסדיר תוספות שכר לשלוש השנים הקרובות ומגדיל את אחוז הפרשות לקרן ההשתלמות והחיסכון הפנסיוני בצורה משמעותית. כמו כן, ההסכם משפר את שיעור התשלום עבור תוספת משמרות.

אקרשטיין – בחודש פברואר האחרון עודכן ההסכם הקיבוצי למען שיפור תנאי העסקתם של כ-350 עובדי המפעל הפזורים באזורים שונים בארץ – ירוחם, אשדוד וראש פינה. ההסכם כולל תוספות שכר על פי ותק וכן, שיפור בתנאי הפרמיות והחופשות.

נגב קרמיקה – במהלך חודש ינואר 2012 עודכן ההסכם הקיבוצי המבטיח לעובדים תוספת שכר של 4.6% בכל שנה במשך שלוש שנים. כמו כן, כולל ההסכם העלאת סכום קרן התרבות לכל עובד, מענק חד פעמי בגובה של 65 שעות, אשר יחולק במשך שישה חודשים וקרן להשכלה גבוהה הנאמדת על 100,000 שקלים שהחברה תעמיד לטובת העובדים.

אשקלית 268 ונתיבי נוי מקבוצת אשטרם – במהלך 2013, מונו במפעלים אלה ועדי עובדים מטעם ההסתדרות ונחתמו, לראשונה, הסכמים קיבוציים מיוחדים להסדרת תנאי ההעסקה ויחסי העבודה, לרבות כמובן שיפור בתנאי שכר, בתנאים סוציאליים ועוד.

מימין: ניסים בובליל נשיא התאחדות בוני הארץ, עופר עיני יו"ר ההסתדרות ויצחק מויאל חותמים על ההסכם הקיבוצי הענפי להגדלת שכר המינימום בענף הבנייה

והסדרת הקידום בדרגות, בכפוף להסכם הענפי. ההסכם של מפעילי הצמ"ה כולל קידום בשכר והגדלת הפרשות לחיסכון הפנסיוני.

עובדי הבינוי במשטרת ישראל – בימים אלה נערך משא ומתן לעדכון הסכם מיוחד, בכפוף לתנאי ההסכם הענפי. המשא ומתן שואף לצמצם פערים, לייעל את אפשרויות הקידום עבור העובדים וכן, להסדיר תוספות שכר ופיצויים על משמרות נוספות.

המעסיק לספק הדרכות והנחיות לעובדים לשימוש בציד מן אישי. נטילת האחריות כפי שעולה מההסכם היא הדדית, לפיה גם העובדים מתחייבים לתרבות של בטיחות בעבודה.

שני הסכמים נוספים שנחתמו הם הסכמים קיבוציים חדשים לסקטור מפעילי הצמ"ה ולסקטור עובדי המפעלים: המפעל לבנייה מתועשת, מפעל הבטון והמפעל לייצור עזרי הבנייה. ההסכם של עובדי המפעלים כולל קידום בשכר, הגדלת ערך שעת עבודה

הכשרות מקצועיות

בקרן באתר
האינטרנט החדש
שלנו

www.hakeren.co.il

הקרן מממנת לך
עד 75%
מעלות הקורסים

קורס בונה פיגומים

עלות הקורס כ-2,000 ש"ח לעובד.
הקרן משתתפת עד 75% מעלות הקורס.

קורס מנהלי עבודה בבנין

עלות הקורס בין 12,000 ש"ח ל-20,000 ש"ח לעובד.
הקרן משתתפת עד 75% מעלות הקורס.

קורס למניעת ליקויי בניה

עלות הקורס לכיתה עד 45 תלמידים כ-30,000 ש"ח.
הקרן משתתפת עד 75% מעלות הקורס.

קורס מנהלי עבודה כבישים ותשתיות

עלות הקורס בין 12,000 ש"ח ל-16,000 ש"ח לעובד.
הקרן משתתפת עד 75% מעלות הקורס.

הכשרת עובדים לעבודה בגובה

עלות הקורס לכיתה של עד 10 תלמידים כ-2,500 ש"ח.
הקרן משתתפת עד 75% מעלות הקורס.

קורס נאמני בטיחות

עלות הקורס כ-900 ש"ח לעובד.
הקרן משתתפת עד 75% מעלות הקורס.

הכשרת מדריכים לעבודה בגובה

עלות הקורס כ-2,600 ש"ח לעובד.
הקרן משתתפת עד 75% מעלות הקורס.

קורס מפעיל עגורן צריח

עלות הקורס כ-8,000 ש"ח לעובד.
הקרן משתתפת עד 75% מעלות הקורס.

נוסף על כל אלה, הקרן משתתפת במימון קורסים מקצועיים נוספים בתחום עבודת הבנין, בהתאם לצורכי הענף ודרישות הקבלנים והעובדים.

לקבלת פרטים נוספים

ניתן לפנות למיקי גרוס, מנהל הדרכה בקרן:

טלפון: 03-6247495, 052-3805454

פקס: 03-6247494

דוא"ל: miki@hlab.org.il

לבדיקת זכאות וקבלת השתתפות הקרן במימון קורסים

יש לפנות באמצעות אתר האינטרנט בכתובת www.hakeren.co.il (הכשרות מקצועיות)

